

4 | 2017

ZPRÁVY A INFORMACE
ČESKÉ KOMORY
AUTORIZOVANÝCH
INŽENÝRŮ A TECHNIKŮ

**CO PŘINÁŠÍ NOVELA STAVEBNÍHO ZÁKONA
BIM V DOPRAVNÍM STAVITELSTVÍ
NĚMECKÝ HONORÁŘOVÝ ŘÁD U EVROPSKÉHO SOUDU
PŘEDSTAVUJEME OBLAST OSTRAVA**

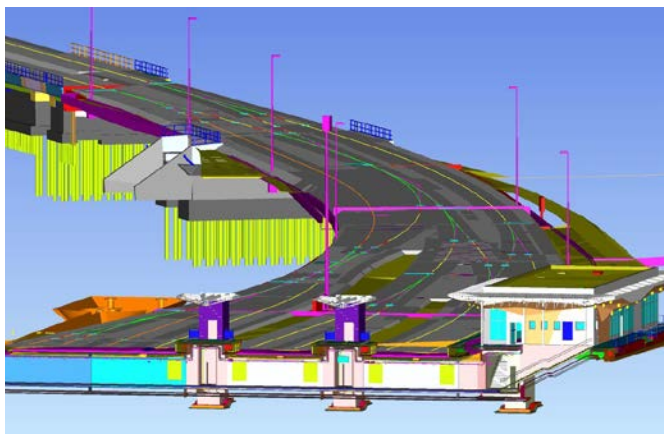

ISSN 1804-7025

9 771804 702001

04

Při realizaci stavby Modernizace železniční stanice Česká Lípa využívali pracovníci model BIM 4

Změny ve stavebním zákoně oslabují ochranu veřejných zájmů na úseku státní památkové péče 15

Atletická hala Vítkovice v Ostravě je vítěznou stavbou Moravskoslezského kraje 2016 36

Cena Inženýrské komory se uděluje kvalitním stavebním a technologickým inženýrským návrhům 38

Obsah

Úvodník	1
Stavba roku 2017 – Cena ČKAIT	3
BIM	4
BIM v dopravním stavitelství	4
Novela stavebního zákona	8
Co přinese novela stavebního zákona?	8
Jak se projednávala novela stavebního zákona?	9
Novela správního řádu upřesňuje působnosti dotčených orgánů	11
Konference PROPAMÁTKY – obnova a využívání radnic	11
Zásadní změny v účasti laické veřejnosti	12
Dopad na územní plánování	14
Památková péče po novele stavebního zákona bude ještě více oslabena	15
Zamítnutí zákona o ochraně památkového fondu	17
Senátoři podali ústavní stížnost na novelu stavebního zákona	18
Mění se vyhláška o dokumentaci staveb	19
Nové požadavky pro stavby pro plnění funkcí lesa	20
Žaloba Evropské komise na německý honorářový řád inženýrů a architektů	20
Vláda ČR se nepřipojí k prosazení závazných honorářových řádů	21
Z činnosti ČKAIT	22
Odpovědnost zaměstnanců končí na 4,5násobku platu	22
Profesní aktiv oboru požární bezpečnost staveb	22
Konference Regenerace bytového fondu a veřejných budov ..	23
Činnost aktivu oboru pozemní stavby	24
Konference Otvorové výplně stavebních konstrukcí	24
Z činnosti oblasti České Budějovice	25
Konference Památkář, projektant a investor ve vzájemném dialogu	25
Dřevostavby podle odborné školy ve Volyni	26
Spolupráce s hornorakouskými kolegy	27
Městský inženýr – městský architekt	28
O Cenu Mojžíra Kyselky pro studenty městského inženýrství	29
Malá V4 v hotelu Bachledówka	29
Klášter premonstrátů Teplá – vzorová rekonstrukce kláštera	30
Josef Chybík ukončil činnost v Autorizační radě ČKAIT	32
Z dopisů čtenářů	32
Jubilea	33
Představujeme oblasti	34
Dvacet pět let od ustavení Oblastní kanceláře ČKAIT v Ostravě	34
Stavba Moravskoslezského kraje 2016	36
Kdo získá Cenu Inženýrské komory za rok 2017?	38
Zahraničí	40
Ze zahraničních časopisů knihovny ČKAIT	40

Na titulní straně: Dominantním prvkem nového sídla společnosti Lumius ve Sviadnově je zelená stěna tvořená popínavými rostlinami přecházejícími z exteriéru do interiéru. V interiéru je použita vertikální zahrada o ploše 80 m², která zlepšuje mikroklima v celé budově. Stavba zachycuje veškeré dešťové vody, na střeše jsou FVT. Budova je v podstatě soběstačná. Stavba získala hlavní cenu v kategorii Průmyslové stavby v soutěži Stavba Moravskoslezského kraje 2016. Návrh: PROJEKTSTUDIO EUCZ, s.r.o., investor: Lumius, spol. s r.o.

Z+i ČKAIT 4/2017

**Pro své členy vydává
Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků
činných ve výstavbě.**

MK ČR E 15660, ISSN 1804-7025

Vychází pětkrát ročně. Pro členy ČKAIT zdarma.

Náklad: 28 130 výtisků

Datum vydání: 9. 10. 2017

Redakční rada:

- Ing. Radim Loukota
předseda redakční rady, člen Představenstva ČKAIT
- Ing. Svatopluk Zídek
místopředseda redakční rady, předseda oblasti ČKAIT
Karlovy Vary, člen Představenstva ČKAIT
- Ing. Markéta Kohoutová
šéfredaktorka
- Marie Báčová
odborná poradkyně předsedy ČKAIT,
kancelář ČKAIT Praha
- Ing. Milan Haviřta
předseda oblasti ČKAIT Hradec Králové
- Ing. Dominika Hejduková
vedoucí Střediska vzdělávání a informací ČKAIT
- Ing. Hedviga Klepáčková
vedoucí Legislativně právního střediska ČKAIT
- Ing. Daniel Lemák, Ph.D.
oblast ČKAIT Olomouc, statik
- Ing. Miroslav Loutocký
Regionální kancelář ČKAIT Brno
- Doc. Ing. Karel Papež, CSc.
oblast ČKAIT Praha
- Ing. Jindřich Pater
místopředseda ČKAIT, předseda Ediční rady ČKAIT
a předseda Rady pro podporu rozvoje profese ČKAIT,
oblast ČKAIT Ostrava
- Ing. Jaroslav Valkovič
oblast ČKAIT Zlín
- Ing. Renata Zdařilová, Ph.D.
oblast ČKAIT Ostrava, odborná poradkyně předsedy ČKAIT

Vydavatel: INFORMAČNÍ CENTRUM ČKAIT s.r.o.
Sokolská 1498/15, 120 00 Praha 2
www.ice-ckait.cz

Redakce: ČKAIT, Sokolská 1498/15, 120 00 Praha 2
tel.: 227 090 111 (Mléna Smilková)

Layout: Petr Ludva a Petr Gabzdyl, EXPO DATA spol. s r.o.
Návrh layoutu 1. obálky: 3P spol. s r.o.
Ilustrace: Eliška Čermáková
Sazba: MgA. Ivana Dudková
Externí redaktorka: PhDr. Markéta Pražanová
Jazyková redakce: Mgr. Eva Klapalová, Věra Pichová,
EXPO DATA spol. s r.o.

Tisk: Moraviapress a.s., U Póny 3061, 690 02 Břeclav

Připravujeme Z+i 5/2017

- Evropské kulturní dědictví
- Kdo poleze po lešení?
- Představujeme oblast Pardubice

Termíny příspěvků: 24. 10. 2017

Termín vydání: 6. 12. 2017

Příspěvky posílejte na: zpravy-informace@seznam.cz

Kontakt: Ing. Markéta Kohoutová, tel.: 773 222 338

Nový web: zpravy.ckait.cz

- Možnost vyhledávání podle tématu a klíčových slov od čísla 1/2017
- Starší ročníky ve formátu pdf

Rád si prohlížím mapy staré, starší i ty nové na internetu. V dětství i mládí jsem většinou cestoval po nich prstem a vybavoval si, jak se tam v onom vzdáleném místě žije, jací jsou tam lidé. Přišla devadesátá léta a mohl jsem si plnit sny. Čím více jsem viděl, a pořád je to malý zlomek, tím více platí, že všude dobře, doma nejlíp a všude je chleba o dvou kůrkách.

Jel jsem poprvé na jednání malé V4 do Bachledówky v Polsku, především proto, abych předal medaili Zygmuntovi Rawickému k jeho sedmdesátinám. Cesta to byla dlouhá, zadal jsem do navigace souřadnice a již jsem se nemusel starat, prostě ta dáma, co je schovaná v mé skřínce, mi domlouvá, kdy a za jak dlouho mám co učinit. Ale také se umí zlobit, když si jedu podle sebe. To se mi stalo, jedu po Praze, vzadu seděl tehdy čtyřletý vnuk a najednou na asi dvacátou výtku oné dámy „otočte se“ zavelel „sklapni“.

Proč takový úvod? Snad proto, že jsem si vybavil, jak jen naše generace mohla cestovat, telefonovat, dopisovat si v době dřevní, kdy výpočetní středisko vybavené přístroji Minsk neumělo to co dnešní mobilní telefon.

Pamatuji, jak na generálním ředitelství rozhodli, že jedna stavba bude v režimu síťového grafu. My projektanti jsme připravili spoustu údajů, zpracování bylo zadáno firmě IPS (pro mladší dnešní Skanska). Bylo vytištěno mnoho metrů skládaného papíru, vše připraveno pro kontrolní dny a sledování. Jak říká známá hláška, že soudruzi z NDR něco nedomysleli, tak i u nás se zapomnělo na tak jednoduché věci, jako že nebyl tu cement, tu jeřáb a co já vím. Kritická cesta byla v tichosti uložena do archivu a stavělo se, jak to šlo. Proto mne zlobí dnešní škarohlídství některých kolegů na současné stavby se zbytečným odvoláváním se do minulosti. Co mě osobně mrzí, jsou čím dál více parciální zájmy politiků. Ještě se vrátím k Polsku, co tam dokázali v silničním stavitelství, jim můžeme jenom závidět. Vytrpěli si své, zjistili, že cestou čínských „levných“ staveb cesta nevede, vzali to do svých rukou a kde jsou dnes a kde my.

Nacházíme se v předvolebním období, tedy období, kdy zase všichni budou myslet na naše blaho. Pak přijdou opět časy rozdělování trafik a než dojde na rozhodnutí, co by mělo být důležité, bude tady vládní krize. Nechci, aby se vrátila doba, kdy jeden tajemník věděl vše nejlépe a rozhodl. Nebylo by dobré, kdyby konečně byli vyslyšeni odborníci a jejich návrhy prostě realizovány? Končící vláda sice vydržela po celé období, ale co po ní zůstane dá asi dost přemýšlení. Nepovedený stavební zákon, něco dokončených kousků dálnic, podivně čerpaných dotací. Ale již dopředu slečna ministryně vyjde se super tezemi, jak stavět jednoduše a rychle, jiný politik přislíbí, že budeme z pražského Masarykova nádraží za dvacet minut v Brně, jenom pořád ještě v tom Brně se neví, na jakém nádraží. Další slíbí úžasné stromořadí uprostřed magistrály, jiný naplní soubor cyklostezek mířících do centra Prahy. Samé skvělé zítřky nás čekají.

A do toho přijde bomba – hlavní architekt České republiky. *Hlavní architekt ČR by měl připravovat a koordinovat zadávání veřejných zakázek na státní úrovni tak, aby stát fungoval jako zodpovědný hospodář; hlavní architekt ČR by měl rovněž připravovat podklady pro (strategická) rozhodnutí, týkající se majetku státu (dohled na kvalitu státních investic do výstavby, dohled na náklady na údržbu objektů a pozemků státu, výběr zhotovitele podle kvality, ne podle nejnížší ceny).* To je citace z tezí ČKA k volbám. K tomu snad ani nelze nic říci. Je vidět, že zastavit růst počtu úředníků nelze. Ano, to by se dalo uvést jako hlavní motto pro současnou vládu. Vláda vyluxovala desítky tisíc lidí, kteří dnes chybějí. Vždyť oněch třicet tisíc úředníků spotřebuje desítky miliard a teď čtu, že jim zase přidají, a kdyby po jednotkách procent, ne, po desítkách. Místo aby dali učitelům prostřednictvím ředitelů škol razantní navýšení platů. No dobře, tak zřídíme další úřad pro hranatá kola.

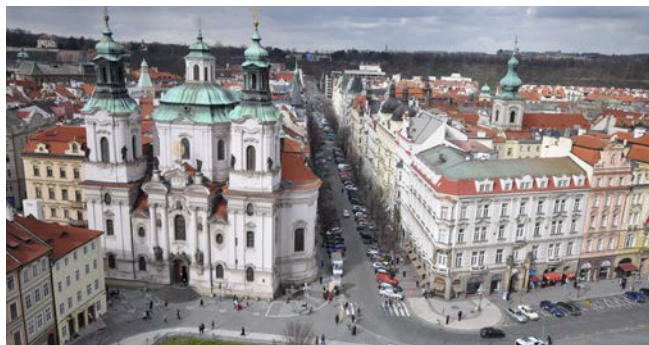
Vrátím se k realitě Komory. Mám možnost prohlédnout zlom časopisu Z+i ČKAIT a vidím, jak čím dál více informací směřuje k nám, což je dobře. Někdy se tam vloudí i drobná chybička, jako že minule vypadla čárka za 90 miliony v rozpočtu a hned jsme mohli hospodařit s 90 miliardami. Potom v nákrese laika vidí statik nesmyslnost kresby mostních konstrukcí, ale jinak dobrý. Konec konců kreslíř je laik a teď jsem četl, že Martinovi Rajnišovi zase nějaká lávka neodolala, a co lávka v Londýně od Normana Fostera. No prostě skica unese více než realita. Měl jsem štěstí, že jsem byl na exkurzi v Národním muzeu. Dostalo se nám kvalitních informací, podívali jsme se do míst, kam se návštěvník nedostane a odkud je vidět krásná Praha. Nebojte se, bylo přislíbeno, že se tam ještě podívají i další členové Komory.

Přijali jsme návštěvu z Rigy. O delegaci se postarali profesor Alois Materna a ředitel Radek Hnízdl, za což oběma děkuji.

Připravuje se v příštím roce mnoho akcí k výročí vzniku Československa. Bude dobré říci, co vše se postavilo. K tomu se chystá anketa o stavbu století. Stavitelské umění si zaslouží, aby veřejnost věděla, co vše se udělalo. Zrovna teď je vzpomínáno 75 let uvedení do provozu Podolského mostu, úžasného mostního umu. Mne fascinuje, jak si s primitivními – na dnešní dobu – technologickými postupy uměli poradit. Pravda, na skruže a bednění padlo několik hektarů lesa, ale dokázali jej postavit. Ne že bychom dnes neuměli, ale dlouhá příprava znehodnocuje celkový vjem v užití stavby. Pak novináři hned s radostí jim vlastní vybalí, jak se staví kousek něčeho desítky let. Ne, nestaví, ne, neprojektuje, ale ouředničí. Byl jsem se podívat na Korfu v Achilleionu v záměcku, kde investorem byla císařovna Sisi. Zaujalo mne, že záměček byl včetně zahrad a interiéru předán do užívání za dva roky s minimem výkresů. Jenomže s trvalým dozorem stavitelů a s množstvím kvalitních řemeslníků, kterým nebylo nutné vysvětlovat, jak se ten umělý mramor dělá a podobně. Ještě jedno nečekalo tehdejší stavitele oproti dnešním po dokončení stavby – dlouhé dohadování za asistence advokátních kanceláří, zda to či ono bylo součástí smlouvy. Prostě jiná doba.

Vláda ČR schválila rozpočet na rok 2018. Investice zase potlačeny. Bude rozdána na podivné dotační programy spousta milionů bez potřebného efektu. Jedním z takových je pro mne dotační program na zachycení dešťových vod ze střech do „sudů“. To je ale v celkovém kontextu území téměř nepodstatné. Nutná jsou provázaná krajinná opatření v jednotlivém povodí. Letos se novinářům zalíbilo téma sucha. Ano, vím, na jižní Moravě mají letos velkou starost. Ale ne takovou, jako jsem viděl v zemích, kde je skutečně sucho. V kulturních zemích se od nepaměti snaží vláhový deficit řešit. Na Madeiře přivádějí ze severních oblastí levadami vodu do úrodných jižních oblastí. V čínské provincii Kuej-čou zaslavil starosta více než třicet let tomu, aby přivedl do své vesnice vodu. Přes skály v Ománu vedou kanály nazývané faladž k rozdělování vody. A u nás je spousta zavlažovacích systémů mimo provoz, větší vodní dílo je předmětem pokřiku a protestů, budeme vodu asi chytat do čepic. Vyřešeno.

Zahušťovat, zahušťovat... aneb nejlepší stavební parcela je jen kousek od pražského orloje

Na závěr jeden klad před volbami – začnou se odstraňovat billboardy okolo dálnic... začnou? Praha si vydala předpisy i na ony reklamní poutače, nějak je vidím všude. Praha ovšem díky svým předpisům a úžasnému IPR bude zahušťovat rozbrodělé území města. Takovou dostavbou má být piazzetta na rohu Pařížské a Bílkovy před hotelem InterContinental. Proč jenom jsem měl pravdu, když jsem říkal, že Pražské stavební předpisy jsou proti obyvatelům Prahy, ale zato příznivé pro velké developerské firmy.

Závěrem vám chci popřát klidný podzim v horkém volebním období. Mám jistý tip na jednoho našeho kolegu na 35. místě v Praze, ale na kandidátce strany, která pro Prahu moc neudělala, a kroužkovat se musí jenom na volebním lístku oné strany. Tak babo rad, vše je ve vašich rukou.

A úplně závěrem mám radost, nastěhoval se k nám na zahradu brhlík lesní.

Pavel Křeček

Ing. Pavel Křeček
předseda ČKAIT

P.S. Ještě k volbám – Šalebné sny (sliby) preludem utěšují (Zachariáš).

Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků 1992–2017

Publikace je vydávána u příležitosti 25leté existence ČKAIT. Mapuje historii vzniku samostatné Komory, jejích orgánů, připomíná zásluhy zakládajících členů. Představuje složení členské základny a činnost jednotlivých oblastních kanceláří ČKAIT. Zachycuje tradici pořádání Inženýrských dnů, spolupráci s tuzemskými i zahraničními partnery, účast na veletrzích a výstavách. V neposlední řadě přibližuje vydávání odborných knih a časopisů a systém celoživotního vzdělávání členů ČKAIT. Závěr tvoří anketa významných osobností z oblasti stavebnictví.

Stavba roku 2017 – Cena ČKAIT

Vzducholoď Gulliver v Praze, která přistála na střeše Centra současného umění DOX v Poupětově ulici v Praze 7, získala Cenu ČKAIT, jež jí byla udělena v rámci prestižní soutěže Stavba roku 2017.

Tento druh stavby reprezentuje vizionářství staveb nejen svou architektonickou a konstrukční zajímavostí, ale i přístupem investora a současným způsobem využívání prostoru pro literární a kulturní účely. Celá stavba sama o sobě je povýšena na umělecký předmět, který je i běžně užíván. To je znakem vysoké úrovně stavitelství i dobré ekonomické hladiny společnosti. Přípravné i realizační fáze výstavby přiměly všechny zúčastněné strany ke skutečnému inženýrskému hledání nových projekčních i konstrukčních cest. Autoři tak vytvořili originální stavební dílo, jehož vlastnosti byly ověřovány nejdříve experimentálně a následně i ročním provozem. Dokázali vybudovat stavbu, která důstojně reprezentuje naši zemi i ve světě.

Autoři unikátní architektonické intervence Leoš Válka, prof. Ing. arch. Martin Rajniš a MgA. David Kubík se inspirovali elegantními tvary vzducholodí z počátku dvacátého století. Kostru vzducholodě, která jakoby levituje nad budovou, tvoří čtrnáct příhradových obručí umístěných v příčném směru v roztečích 2,2 až 3 m. Prostorovou stabilitu zajišťují lanová táhla. Kostra je opláštěná modřínovými lamelami. Nelehkého úkolu konstrukčního a projekčního řešení se ujal Ing. Zbyněk Šrůtek a pracovníci z kanceláře Dvořák & partneři s.r.o. Tělo vzducholodě doplňuje gondola, do níž se vstupuje po komínovém žebříku z paluby vzducholodě a jež může přivítat až 120 pasažérů. Instalované infrapanely

umožňují celoroční provoz této unikátní stavby, která je vybavena audiovizuální a světelnou technikou.

Příprava tohoto jedinečného projektu trvala dva roky. Během této doby bylo nutné navrhnout a zrealizovat velké množství originálních technických řešení, a to především v oblasti dřevoocelových spojů. Dlouhou životnost vzducholodě zajišťuje transparentní mechanicky napínaná membrána z ETFE fólie, která chrání konstrukci a vzducholoď efektně doplňuje. Konstrukce vzducholodě byla rozdělena do dílčích částí, jež byly vyrobeny a na stavbu dovezeny jako zkompletované prefabrikáty. Na stavbě byly osazeny a vzájemně propojeny bez dodatečných úprav. Během montáže se používaly moderní CNC technologie, ale významný prostor dostaly i prvky a sestavy kompletně vyráběné ručně. Od návrhu přes výrobu až po finální montáž vznikalo vše v tuzemsku, vzducholoď tak může hrdě nést označení Made in Czech Republic. Všechny materiály, technologie a technické detaily byly navrženy s důrazem na funkčnost a estetiku, aby při pořádání kulturních akcí návštěvníky nerušily a zároveň je ohromily, pokud se na ně zaměří. Stavba je sama o sobě technickým unikátem a slouží jako prostor pro kulturní využití. Přispívá tak k prolnutí technického a kulturního světa.

MgA. Petra Miškejová

Nadace pro rozvoj architektury a stavitelství

GNSS naváděné rypadlo – stavba D4 Skalka – křižovatka II/118

BIM v dopravním stavitelství

Zkušenost z dopravních projektů realizovaných pomocí BIM dokládá, že uvážlivé použití dat, informačních a komunikačních technologií a automatizace staveb zvyšuje kvalitu a snižuje náklady na výstavbu infrastruktury. 5D modelování zahrnuje nejen prostorové uspořádání, ale i čas a finanční náklady.

Metody informačního modelování staveb (BIM) jsou známy od roku 1974 [1] a v několika posledních letech se posunuly z teoretické roviny do praxe. Děje se tak především díky potenciálu digitalizace v přinášení úspor, snižování rizik, použití efektivních technologií a systémů řízení založených na analýze dat. BIM (Building Information Modeling nebo Building Information Management) podle [1], [2] je soubor procesů informačního modelování – vytváření, aktualizace, užití a správy dat o stavebním projektu s cílem optimalizovat jej a dosáhnout odpovídající přidané hodnoty. V praxi je tato oblast spojena zejména s digitálním modelem stavby od projektování přes vlastní procesy výstavby až ke správě stavby. Využitím BIM jde především o změnu přístupu. Jedná se o spolupráci všech účastníků projektu v reálném čase na jednom modelu projektu prostřednictvím softwarových řešení. S informací o prostorových vazbách mohou být k jednotlivým stavebním prvkům přiřazeny další potřebné informace, jako jsou materiálové vlastnosti, ceny, záruky, požadavky na údržbu a opravy. Současně lze takový model účelně propojovat s časovým plánováním a vytvářet tak další rozměry modelu.

S informačním modelováním velmi úzce souvisejí dva další termíny, a to digitalizace a automatizace ve stavebnictví. Platí běžná úměra, známá i z jiných odvětví průmyslu, a to že se zvyšujícím se výkonem počítačů a možnostmi specializovaných softwarů se rozšiřuje použití výpočetní techniky ve stavebnictví.

Procesy řešené pomocí tištěných dokumentů a papírové dokumentace se mění v elektronická data. Z pohledu metody informačního modelování staveb se mimo výše zmíněné jedná o vedení komunikace prostřednictvím sdílených datových prostředí (známých pod zkratkou CDE – Common Data Environment), vedení smluvních dokumentů, záruk, použití softwarových nástrojů pro vedení kontrolních a zkušebních plánů, vad a nedodělků a celé řady dalších informací. Informační model nese některé údaje již v sobě ve formě metadat a atributů. Příprava tištěných dokumentů tak v celé řadě případů není zapotřebí. Databázovými způsoby se zapisují samotné informace o stavebním dílu, ale taktéž údaje spojené se vznikem těchto dat (autor, data, změny, přístupy a další...). S použitím takových systémů se mění způsob práce a jednotlivé postupy. Je tedy docíleno procesních změn, které přiřazují odpovědnost a zvyšují transparentnost prostředí.

Proces, kdy se namísto papírové formy využívají tyto údaje, je nazýván digitalizací. Její další rozšíření je v oblasti strojírenství známé jako Průmysl 4.0 a ve stavebnictví se uplatňuje ve formě BIM. I z toho důvodu, že stavebnictví je jedním z nejméně digitalizovaných odvětví národního hospodářství [3], se jedná o téma, kterému byla v poslední době věnována celá řada konferencí, seminářů, kulatých stolů a odborných diskusí.

Zavedením digitalizace a automatizace v automobilovém průmyslu se zvýšila efektivita výroby o 75 %. Tuto paralelu lze použít i pro stavebnictví, kdy se zavedením informačního modelování v životním cyklu stavby zvyšuje automatizace a prefabrikace stavební výroby. Vyčíslení úspor v dopravním stavitelství se pak podle jednotlivých autorů pohybuje mezi 5 až 35 % [4]–[7].

Současný stav v ČR

Téma informačního modelování je již celou řadu let běžnou praxí pro výstavbu infrastrukturních staveb, které obsahují složité technologické celky (elektrárenský, chemický a vodohospodářský průmysl). V případě pozemního stavitelství existují v České republice desítky zkušeností s přípravou projektové dokumentace a realizace staveb. Lze zmínit stavby jako Riverview na Smíchově, Corso Court, projekt Five, Visionary (Skanska, a.s.). Výjimkou není použití principů informačního modelování pro stavby u nás připravované, ale realizované v zahraničí, například CrossRail ve Spojeném království (Mott MacDonald CZ, spol. s r.o.), Com City v Rusku (CMA, spol. s r.o.), Sudbury v Kanadě (Exact Control System a.s.) a mnoho dalších. S použitím informačních modelů byla dále například připravována projektová dokumentace trasy metra D (METROPROJEKT Praha a.s.) nebo ÚČOV Praha (Sweco Hydroprojekt a.s.).

Státní sektor

Jedním z podkladů pro zpracování návrhu nového zákona o zadávání veřejných zakázek byla směrnice Evropského parlamentu a Rady EP 2014/24/EU. Tato směrnice doporučuje použití principů informačního modelování staveb. Podle zákona o zadávání veřejných zakázek (§ 103 odst. 3) *zadavatel může v zadávacích podmínkách uvést závazný požadavek na použití zvláštních elektronických formátů včetně nástrojů informačního modelování staveb*. Dnem 1. října 2016 nabyl tento zákon účinnosti a umožňuje tak veřejným zadavatelům požadovat použití informačního modelu pro další stavby a přípravé práce.

V závěru roku 2016 vydal Státní fond dopravní infrastruktury (SFDI) tiskovou zprávu vyjadřující záměr postupně zavést BIM do přípravy, realizace a správy dopravní infrastruktury v ČR. Tisková zpráva navazovala na usnesení vlády ČR č. 958 z 2. listopadu 2016 o významu metody BIM pro stavební praxi a návrh dalšího postupu pro její zavedení. V souvislosti s potřebou řešit toto téma byla na SFDI založena pracovní skupina pro informační modelování a jeho zavádění v resortu dopravy. Tiskovou zprávu lze nalézt na webu SFDI.

SFDI ve spolupráci s ŘSD ČR, SŽDC, ŘVC a dalšími organizacemi zahájil práci na přípravě metodik a standardů k rozšíření využití digitálních metod a využití informačního modelování staveb, k výběru a podpoře několika pilotních projektů. Cílem je rozšířit využití digitálních metod na stavbách dopravní infrastruktury financovaných SFDI.

V závěru roku 2016 byly ze strany ŘSD ČR a SŽDC prezentovány vybrané pilotní projekty k realizaci v roce 2017.

Dne 15. srpna 2017 byly na konferenci Budoucnost zadávání a realizace stavebních zakázek, konané v budově Státního fondu dopravní infrastruktury, představeny dva dokumenty. Prvním dokumentem, jež představilo Ministerstvo průmyslu a obchodu, je Koncepte zavádění metody BIM v České republice. Podle harmonogramu by o tomto dokumentu měla v průběhu září hlasovat vláda České republiky. Druhým představeným dokumentem byl Plán pro rozšíření využití digitálních metod a zavedení informačního modelování staveb zpracovaný Expertním výkonným týmem SFDI [8]. Tento plán obsahuje harmonogram opatření, která by měla být realizována v následujících dvou letech.

Asociace

Dne 15. listopadu 2016 proběhla valná hromada Odborné rady pro BIM (CZ BIM), kde bylo zvoleno nové představenstvo rady. Na následujících jednáních se rozhodlo o založení Pracovní skupiny pro informační modelování dopravních staveb. Jedná se o čtvrtou pracovní skupinu při CZ BIM. V tomto okamžiku jsou v pracovní skupině aktivně zastoupeny společnosti Skanska a.s., Metrostav a.s., HOCHTIEF CZ a.s., SUDOP PRAHA a.s., Mott MacDonald CZ, spol. s r.o., METROPROJEKT Praha a.s., CCE Praha, spol. s r.o., BIM Project s.r.o. a STRABAG a.s.

Normy

Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví zřídil technickou normalizační komisi (TNK) pro oblast organizace informací o stavbách a informační modelování staveb (BIM). TNK je vedena pod číslem 152. Informace k aktuálně projednávaným normám lze nalézt na webu ÚNMZ.

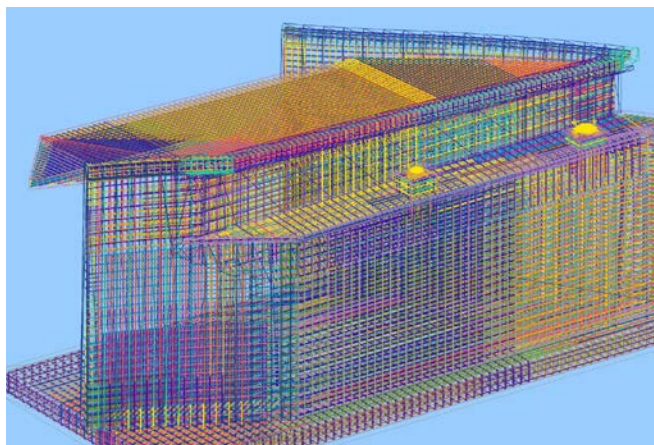
Příklady informačních modelů dopravních staveb

Společnost Skanska je jedním ze zhotovitelů, kteří vidí v použití BIM významné výhody. Použití dat v rámci přípravy a realizace stavebních projektů a s nimi související využití technologií a procesů je zlepšováno prostřednictvím skupiny Skanska Global BIM Knowledge Group v rámci jednotlivých obchodních jednotek (USA, Spojené království, Švédsko, Norsko, Finsko, Polsko, Česká republika, Slovenská republika, Maďarsko a Rumunsko). Tento článek je dále zaměřen jen na stavební projekty, na jejichž realizaci se podílejí čeští technici a pracovníci.

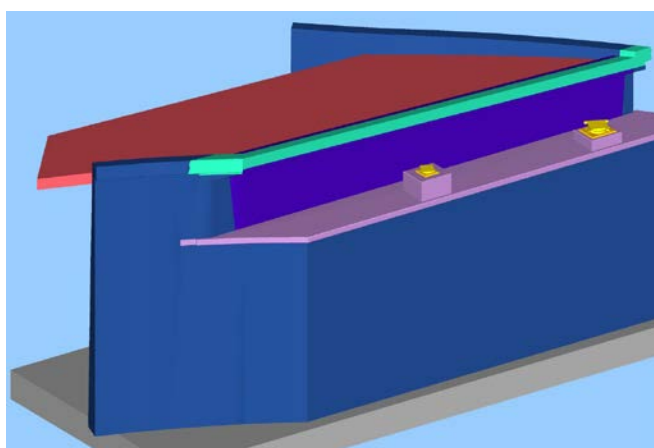
Příklady takových dopravních staveb:

- D4 Skalka – křižovatka II/118;
- Modernizace železniční stanice Česká Lípa;
- D1 Přerov – Lipník nad Bečvou;
- R1 Nitra – Mlynárce;
- D1 Budimír – Bidovce.

Velmi zajímavým zahraničním projektem je realizace mimoúrovňové křižovatky, mostních staveb a rozšíření stávající dálnice E20 jako součást projektu Förbifart ve Švédsku, kde čeští pracovníci pracují s informačními modely staveb namísto klasické 2D projektové dokumentace.

Drátový model výztuže mostní opěry, Kungens Kurva, Förbifart, Švédsko

Objektový model mostní opěry a ložisek, Kungens Kurva, Förbifart, Švédsko

Objektový model stavby s okolní zástavbou, Kungens Kurva, Förbifart, Švédsko

BIM jako součást řídicích jednotek hydrauliky strojů

V praxi jsou informace o stavebních projektech a informace o aktivitách v elektronické podobě, s návrhem ve formě jednoho koordinovaného modelu/databáze a potřebnými dokumenty. Tyto dokumenty mohou zahrnovat potřebné údaje od denních rozdělení prací (tzv. start karet) přes kontrolní a zkušební plány až po smluvní dokumenty se stavebníkem. Použití nástrojů digitalizace těchto dokumentů a procesů, které souvisejí s jejich přípravou, je díky zefektivnění jejich přínosů široce využíváno.

Dat je využíváno ke zjišťování nepřesností stavební dokumentace a řešení potenciálních problémů a jejich včasného řešení předtím, než je projektový tým musí řešit v rámci stavby. Informace o stavebním díle jsou tedy zjišťovány z informačního modelu namísto dokumentace stavby. Jednou z důležitých aplikací je použití pro zemní práce, konstrukce vozovky nebo konstrukce železničního svršku a geodetické práce. Za těmito účely jsou stavební stroje (rypadla, dozery, grejdry, finišery, frézy...) vybaveny systémy GNSS nebo UST navádění a řízení stavebních strojů. Informační modely jsou tedy prostřednictvím řídicích jednotek strojů využity k řízení hydrauliky stavebních strojů.

5D = prostor, čas i peníze

Příklady pokroku v používání těchto informací během fáze realizace stavebního díla zahrnují:

- 4D plánování, tedy přidání časového rozměru (harmonogramu) do 3D modelu;
- 5D modelování, tedy napojení cen jednotlivých částí stavby.

Dále je využíváno 3D modelu pro vytváření výkazu o množství nebo výpočtu uhlíkové stopy. Použití těchto dat také rozšiřuje využití moderních geodetických metod, jako je použití 3D laserového skenování a zjednodušení přípravy dat pro potřeby vytyčování a zaměřování na stavbě.

Termínem 4D plánování se obvykle označuje 4D simulace plánování a sledování postupu výstavby, tedy propojení harmonogramu a skutečného průběhu realizace jako 4. dimenze informačního modelu. 4D plánování podporuje plánování staveb a umožňuje posoudit dopad navržených konstrukčních prvků a konstrukčních technologií jak na plány stavby, tak na pracovní postupy. Tyto simulace poskytují cenné informace o tom, která základní konstrukční schémata je třeba přehodnotit nebo změnit. Software používaný pro takové simulace je schopen rozpoznat anomálie v rámci plánovaného postupu a minimalizovat rizika během výstavby. Jako příklad uplatnění těchto postupů lze uvést simulace uložení výztuže (tvaru a polohy výztuže) v rámci projektu Kungens Kurva ve švédském Stockholmu.

Pod pojmem 5D modelování se zpravidla uvádí informační modelování obsahující 3D modely, harmonogramy a údaje o cenách a nákladech společně. Vzhledem k tomu, že informační model tak nabývá na podrobnostech, stává se základním nástrojem projektového řízení. 5D modelování může být provedeno ve dvou fázích – jako odhad budoucích nákladů na výstavbu, nebo sledování výkonu realizačních týmů a strojů. Pokud jsou tyto simulace využívány jako prognóza v případě projektů systému Design & Build nebo v rámci projektové přípravy, umožňují, aby byla snadněji provedena nezbytná rozhodnutí v počáteční fázi stavebního projektu, která ovlivňují celkové náklady díla [9].

Přesun k bezpapírové dokumentaci

Použití mobilních technologií se také stává používaným nástrojem na staveništi. Prostřednictvím mobilních telefonů nebo tabletů přistupují technici do společného datového prostředí (CDE) nebo sdílených databází. Tento přístup ke koordinovanému modelu, výkresům a jiné stavební dokumentaci a systémům pro správu vad a nedodělků zlepšuje kvalitu práce, snižuje pracnost a čas strávený

při pořizování a vyhledávání informací. Používání mobilních technologií se tak organicky rozrůstá díky potenciálu snadného přístupu k datům a dostupnosti ICT [10].

Taková zařízení jsou také v současné době používána k přípravě kontrolních a zkušebních plánů bez papíru, provádění kontrol stavebníkem a technickým dozorem, ke kontrolám bezpečnosti a ochrany zdraví v místě stavby a k pořizování náčrtů a zaznamenávání změn během výstavby. Posun k bezpapírové dokumentaci tak zlepšuje efektivitu v administrativních procesech, stejně jako analýzy vytvořených dat, které mohou být použity pro další zlepšování postupu výstavby.

Mimo výše uvedených možností použití jsou modely BIM používány pro vizualizaci. Prostorový kontext a především koordinace s dalšími stavbami a stávajícím stavem (zástavbou, sítěmi, terénem atd.) jsou nedílnou součástí realizace. Efektivní reprezentace reálných stavebních procesů je umožněna při pochopení konstrukční posloupnosti, metod, potřeby pracovní síly a materiálů. Vizualizace se používají při kontrolách bezpečnosti provozu a kontrolních dnech na stavbách jak při komunikaci projektového týmu, tak při komunikaci mezi klientem, dodavatelem a subdodavateli. Díky názornému zobrazení jednotlivých řešení a problémů je mnohem snazší překonat překážky a zpoždění, která vznikají v důsledku změn během výstavby. Vizualizací je také využíváno pro komunikaci s veřejností.

Závěr

V úvodu uváděné aktivity resortu dopravy v blízké době směřují k realizaci pilotních projektů využívajících informačních modelů staveb. Je plánováno, že i s využitím pilotních projektů bude dále probíhat integrace principů informačního modelování a procesů spojených s digitalizací stavebního průmyslu.

Uváděné použití informačních modelů je příkladem spolupráce mezi projektovými kancelářemi, zhotovitelem stavby a stavebníkem směřující k dosahování úspor během výstavby, zlepšení kvality a BOZP. Hybatelem celého procesu je v uváděných příkladech zhotovitel, který definoval podmínky spolupráce, technický obsah informačního modelu a způsoby jeho využití. Zkušenosti z těchto staveb jsou velmi cenné při dalším rozvíjení tohoto tématu.

Ing. Josef Žák, Ph.D.

Skanska a.s., ředitelství společnosti

České vysoké učení technické v Praze, Fakulta stavební

Foto: Skanska a.s.

Literatura:

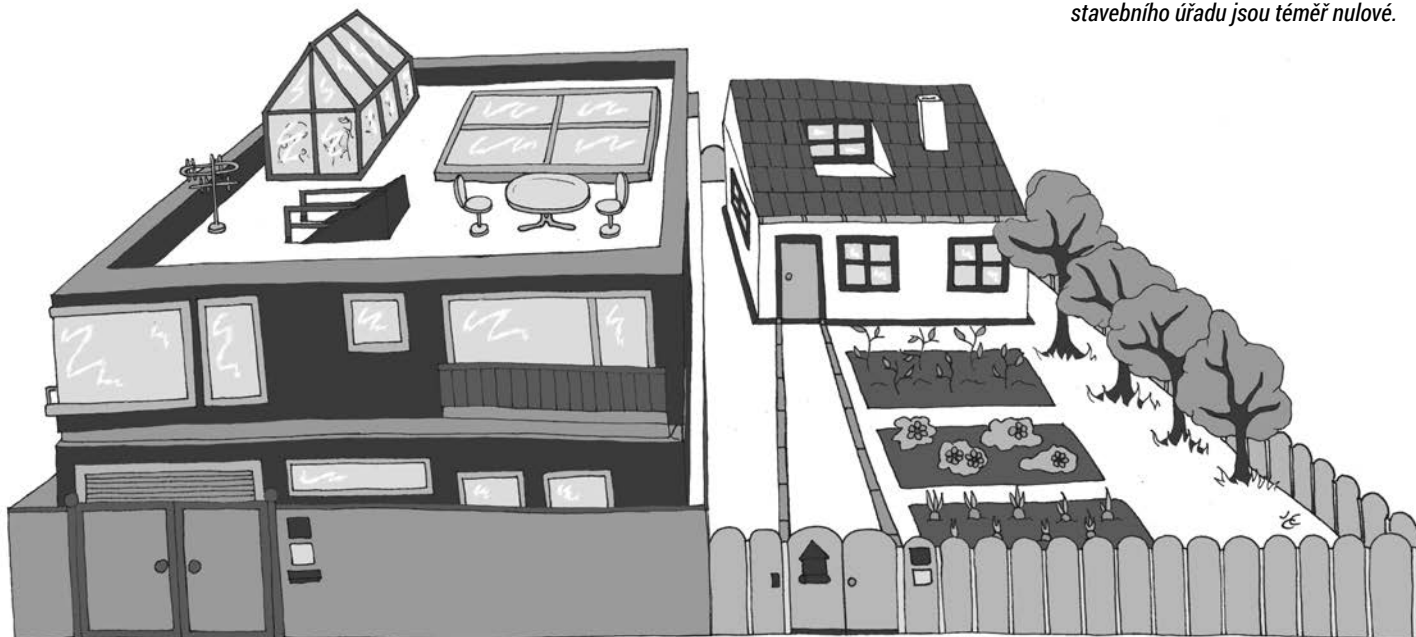
- [1] BILAL, S. *BIM Dictionary*. Online, srpen 2017.
- [2] Asociace pro rozvoj infrastruktury, Stanovisko k využití BIM v oblasti dopravní infrastruktury ČR, březen 2017.
- [3] World Economic Forum a Boston Consulting Group, *Shaping the Future of Construction, A Breakthrough in Mindset and Technology*, 2016.
- [4] EASTMAN, C., TEICHOLZ, P., SACKS, R. a K. LISTON: Wiley. *BIM Handbook: A Guide to Building Information Modeling for Owners, Managers, Designers, Engineers and Contractors*, 2nd Edition – Chuck Eastman, Paul Teicholz, Rafael Sacks, et al. 2011.
- [5] KÖHLER, N. *Virtuellt byggande ska sänka NCCs byggkostnader* (Virtual construction will reduce NCC's construction cost). *Bygginustrin*, 2008.

Bezpilotní letadlo před startem z odpalovací rampy

- [6] MOSEY, D., BAHRAM, D., DARTNELL, R., HALLAM, C., HOWARD, C., MAQBOOL, A., MURRAY, K., RAWLINSON, S. a M. WINFIELD. *Enabling BIM through procurement and contracts*. King's College Centre of Construction Law and Dispute Resolutions, 2016.
- [7] NBS national BIM survey. NBS – Royal Institute of British Architects (RIBA), 2013.
- [8] HOŘELICA, Z., MERTLOVÁ, O., VYKYDAL, I., ŽÁK, J. a kol. *Plán pro rozšíření využití digitálních metod a zavedení informačního modelování staveb*. Státní fond dopravní infrastruktury, srpen 2017.
- [9] ŽÁK, J. a H. MACADAM. *Informační modelování staveb (BIM) a digitalizace v dopravním stavitelství, Silnice a železnice*, č. 1, 2017.
- [10] ŽÁK, J. a J. BROUWERS. *Informační modelování v infrastrukturních stavbách, Projektování pozemních komunikací*, Praha, 2015.

*Rodinný dům bez omezení velikosti stačí jen ohlásit.
Opravné prostředky proti nesprávnému rozhodnutí
stavebního úřadu jsou téměř nulové.*

Ilustrace: Eliška Čermáková

Co přinese novela stavebního zákona?

V červnu 2017 skončil dlouhý a velmi náročný legislativní proces schvalování návrhu novely stavebního zákona. S novelou stavebního zákona se mění dalších 44 souvisejících zákonů. Všechny změny začnou platit již od 1. ledna 2018.

Řadu podmínek a povinností, které stavebník musí splnit, mu ukládají jiné zákony než zákon stavební. Takových zákonů, které tvoří tzv. „právní okolí“ stavebnímu zákonu, je více než padesát. Pokud by nedošlo k jejich změnám, stavebník by stále musel shánět řadu razítek a obíhat velký počet dotčených orgánů a úřadů chránících zvláštní veřejné zájmy (např. hygiena, památkáři, ochrana přírody a krajiny, hasiči). Situaci komplikuje zejména jejich nejednoznačně formulovaná věcná působnost a formální závazná stanoviska, nebo naopak požadavky závazných stanovisek často přesahují působnost a ochranu veřejných zájmů. Posouzení záměru jedním dotčeným orgánem je často vázané na výsledek posouzení jiného dotčeného orgánu, což přináší komplikovaná a časově náročná rozporná jednání. Problematika dotčených orgánů představuje letitý závažný problém.

Jedno řízení a rozhodnutí, jedno odvolání a žaloba

Mottem novely stavebního zákona (zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu) bylo proto zavedení jednoho povolovacího řízení, tj. společného územního a stavebního řízení, se snahou včlenění i dalších řízení podle jiných zákonů, v současnosti předcházejících řízení u stavebního úřadu. Smyslem mělo být vedení jednoho řízení, vydání jednoho správního rozhodnutí s možností „jednoho“ odvolání a „jedné“ žaloby. Tuto konstrukci se však nepodařilo plně realizovat, a to především z důvodů obav ztráty kompetencí ze strany jednotlivých resortů. Novela stavebního zákona se proto soustředila zejména na kompetence a pří-

slušnost. Umožní tak vést jedno řízení u staveb, které jsou v současné době právně v působnosti několika samostatně rozhodujících stavebních úřadů, a to zjednodušeně řečeno u staveb v působnosti obecného stavebního úřadu, u staveb drah, staveb komunikací, staveb vodních děl a staveb v působnosti Ministerstva průmyslu a obchodu.

Společné povolení platí pro soubor staveb

Společné řízení zavedené novelou je nastaveno v novém pojetí ve stanoveném základním stupni integrace, tzn. namísto vedení dvou řízení a vydávání dvou povolení bude veden pouze jeden proces a vydáváno jedno povolení s určitými specifiky. Společné řízení bude moci být vedeno jak pro jednotlivou stavbu, tak i pro soubor staveb. Příslušnost se bude řídit příslušností k povolení stavby či k povolení stavby hlavní v souboru staveb. Stavební úřady příslušné k povolení vedlejších staveb v souboru staveb budou mít postavení dotčeného orgánu a budou vydávat jako podklad pro vydání společného povolení závazné stanovisko; z věcného hlediska bude jeho obsah totožný s obsahem příslušného rozhodnutí. Aby bylo jednoznačně zřejmé, co je soubor staveb, stavba hlavní a stavba vedlejší, byly ve stavebním zákoně tyto pojmy definovány (§ 2 nový odstavec 8 a 9).

Povolování vodních děl v rámci společného řízení

Velký problém v rámci rozhodování o příslušnosti pro vedení společného řízení a mnoho diskusí vyvolalo začlenění vodních děl, tedy

spíše možnost rozhodování o nich. Na jednání vlády byly předloženy čtyři varianty řešení, nakonec však „zvítězila“ ta, která nijak výrazně nepřispívá k racionalizaci a zefektivnění povolovacích procesů. Povolení k nakládání s vodami bude podkladem pro společné řízení. V případě souboru staveb, kde stavbou vedlejší bude stavba vodního díla, která vyžaduje povolení k nakládání s vodami, bude vedeno společné řízení o všech stavbách včetně vodního díla, to znamená, že i takové vodní dílo bude v rámci společného řízení jak umístěno, tak i povoleno. Povolení k nakládání s vodami ve smyslu vodního zákona si však bude muset investor obstarat před podáním žádosti o vydání společného povolení.

Záleží jen na investorovi, jaký typ řízení zvolí

Nespornou výhodou pro investiční prostředí je skutečnost, že bude zcela na vůli stavebníka, zda k realizaci stavebního záměru využije jeden z typů nově navrhovaných řízení (společné řízení, územní řízení s posouzením vlivů na životní prostředí, společné řízení s posouzením vlivů na životní prostředí), nebo bude postupovat po fázích získáváním samostatných povolení vedoucích k realizaci stavebního záměru. Ze stavební praxe je zřejmé, že zvláště u složitějších staveb, kde doba, nároky a náklady na přípravu projektové dokumentace a množství dotčených orgánů jsou značné, bude riziko zbytečně vynaložených nákladů v případě neúspěšného společného řízení příliš vysoké, a lze tedy důvodně předpokládat, že investoři budou preferovat variantu samostatného územního a stavebního řízení s předcházejícím posouzením vlivů na životní prostředí.

Rodinné domy nově bez omezení zastavěné plochy, svépomocí a bez kolaudace

Z věcného hlediska je největším přínosem navrhované novely stavebního zákona pro drobné stavebníky možnost realizovat svépomocí všechny rodinné domy a stavby pro rodinnou rekreaci bez omezení jejich zastavěné plochy, a to pouze na základě nově stanovených požadavků na ohlášení stavby.

Podle dosavadní právní úpravy je toto možné pouze v případech, kdy zastavěná plocha rodinného domu nebo stavby pro rodinnou rekreaci nepřesáhne 150 m². Rodinný dům může stavebník po jeho dokončení

hned užívat, nově u těchto staveb není vyžadována žádná forma kolaudace stavebním úřadem. Zůstává však zachována zákonná povinnost pro stavebníka zajistit, aby byly před započítím užívání stavby provedeny a vyhodnoceny měření a zkoušky předepsané zvláštními právními předpisy.

Bez ohlášení i ploty do dvou metrů výšky

Na regulovaném území se malým stavebníkům rozšiřuje možnost realizace běžných doplňkových staveb malých rozměrů, jako jsou např. ploty do výšky dvou metrů, které nehraničí s veřejným prostranstvím, zcela bez jednání se stavebním úřadem.

Nově také nebudou ohlášení ani stavební povolení vyžadovat bazény a skleníky na pozemku rodinného domu nebo na pozemku rekreačních staveb. Pro jejich realizaci bude stačit, aby stavební úřad rozhodl pouze o jejich umístění, přičemž bude stavebníkovi za zákonem stanovených podmínek stačit pouze územní souhlas. Novela nic nemění na možnosti realizace bazény do 40 m² a jeho souvisejícího technického zařízení bez posouzení a rozhodnutí stavebního úřadu, ovšem za splnění zákonem stanovených podmínek (na zastavěném stavebním pozemku rodinného domu nebo stavby pro rodinnou rekreaci, v zastavěném území nebo v zastavitelné ploše, umístěný v odstupové vzdálenosti nejméně 2 m od hranice pozemku); pak stavebník od stavebního úřadu nepotřebuje žádné povolení.

Řada staveb se obejde bez kolaudace

Dochází k výrazným změnám u kolaudace staveb. Novela v tomto případě akcentuje ochranu veřejných zájmů a odpovědnost osob zúčastněných na výstavbě. Konkrétně to znamená, že do budoucna budou kolaudaci podléhat pouze ty druhy staveb, které dnes vyžadují vydání kolaudačního souhlasu. Všechny ostatní stavby lze užívat po jejich dokončení bez kontroly stavebních úřadů. U těchto druhů staveb pak novela navrhuje možnost navrácení institutu kolaudačního řízení v případech, kdy stavby nebudou připraveny k bezpečnému užívání, popřípadě potřeby stanovit závazné podmínky pro užívání stavby. Cílem je vedení transparentního řízení podle pravidel správního řádu.

Jak se projednávala novela stavebního zákona?

Na novele stavebního zákona se pracovalo několik let. Muselo se vypořádat několik tisíc připomínek v rámci meziresortního připomínkového řízení v pracovních komisích Legislativní rady vlády. Následovala tři projednávání v Legislativní radě vlády (březen, červen a srpen 2016), což je vcelku nebývalé.

Vláda v září 2016 jednala o návrhu novely stavebního zákona na svých dvou zasedáních, kdy rozhodovala také o dvaceti rozporech, které u návrhu novely zůstaly mezi jednotlivými resorty z meziresortního připomínkového řízení. Pro představu lze uvést, že v rámci meziresortního připomínkového řízení bylo uplatněno celkem 2142 připomínek, z toho 1602 zásadních. K samotné novele stavebního zákona bylo uplatněno 1540 připomínek, z toho 1240 zásadních; ostatní připomínky byly podány k návrhům novel dalších zákonů. Téměř polovina zásadních připomínek byla uplatněna nad rámec návrhu zákona; jednalo se o požadavky resortů či jiných připomínkových míst na další úpravy jak stavebního zákona, tak souvisejících zákonů.

Jednoduchý nebyl ani průběh projednávání novely v jednotlivých výborech v Poslanecké sněmovně i v Senátu PČR a následně i při hlasování o pozměňovacích návrzích v obou komorách parlamentu. Z podaných pozměňovacích návrhů byla zřejmá snaha o výraznější změnu a zásah do celého veřejného stavebního práva, nejenom stavebního zákona; velká část pozměňovacích návrhů totiž směřovala ke změně doprovodných zákonů (zákon o ochraně přírody a krajiny, zákon o urychlení výstavby). Řada pozměňovacích návrhů se ani netýkala novelizovaných ustanovení, ale požadovala další úpravy v zákonech nad rámec novely nebo zavedení zcela nových institutů.

Novela stavebního zákona přináší řadu koncepčních a zásadních změn v procesech a postupech, zavádí nové instituty, ale obsahuje i změny, které byly vyvolány aplikační praxí, či odstraňují problémy, které vznikaly v důsledku různých odlišných výkladů některých ustanovení.

Kdo může být účastníkem neveřejného řízení

Účast spolků v povolovacím řízení významně omezil pozměňovací návrh, kterým byla přijata změna v ustanovení § 85 a § 109 stavebního zákona, v nichž byl vypuštěn odkaz na účastenství osob, o kterých tak stanoví zvláštní právní předpis. Těmito zvláštními zákony, na které bylo odkazováno, jsou zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, a zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí.

Podle současné právní úpravy, jejíž platnost vyprší s koncem roku 2017, mohou být účastníky územního řízení ve smyslu ustanovení § 85 odst. 2 písm. c) stavebního zákona také osoby, o kterých tak stanoví zvláštní právní předpis. Účastníkem stavebního řízení pak může být podle § 109 písm. g) stavebního zákona osoba, o které tak stanoví zvláštní právní předpis, pokud mohou být stavebním povolením dotčeny veřejné zájmy chráněné podle zvláštních právních předpisů a o těchto věcech nebylo rozhodnuto v územním rozhodnutí. Stavební zákon tedy odkazoval v uvedených ustanoveních na další zákony, ze kterých mohly vyplývat účastenství dalších osob, jež mohou uplatňovat, pokud se stanou účastníky řízení, námitky v rozsahu, v jakém je projednáváním záměrem dotčen veřejný zájem, jehož ochranou se podle zvláštního právního předpisu zabývají.

Je však třeba zdůraznit, že i bez toho, že nejsou ve stavebním zákoně tyto odkazy uvedeny, se spolky budou moci stát účastníky územního řízení, stavebního řízení i společného řízení, za splnění podmínek uvedených ve zvláštních zákonech.

Účastenství totiž automaticky plyne z příslušných zákonů a stavební úřad v rámci vymezování účastníků řízení musí k úpravě obsažené i ve zvláštních zákonech vždy přihlížet a tuto právní úpravu respektovat. Z hlediska praxe byla pouze zrušena „průkazba“ stavebního zákona se zvláštními zákony. Nicméně v důsledcích to může způsobit určité problémy při vymezování účastníků předmětných řízení.

Stavební zákon má speciální ustanovení pro umístění jaderných zařízení

Pozměňovacím návrhem byl do novely stavebního zákona vložen specifický druh územního rozhodnutí řešící umístění souboru staveb v areálech jaderných zařízení; tato úprava je provedena v § 79 odst. 1. Tím je možné vydat rozhodnutí o umístění stavby bez znalosti technologie konkrétního dodavatele jaderného zařízení, a tedy i přesného řešení projektu, neboť jednotlivé projekty se od sebe výrazně liší nejenom z pohledu celkového výkonu, technického přístupu, ale i prostorového a výškového uspořádání jednotlivých objektů, které jsou součástí jaderné elektrárny. Výběrové řízení na konkrétního dodavatele totiž probíhá před zahájením prací na zpracování dokumentace pro vydání rozhodnutí o umístění stavby. V areálu jaderného zařízení, který bude vymezen jako stavební pozemek, bude v jeho rámci stanovena skladba, druh a účel staveb a rámcové podmínky pro jejich umístění v maximálních nebo minimálních prostorových parametrech (zejména vnější půdorysné a výškové ohraničení, odstupové vzdálenosti staveb od hranic pozemků a sousedních staveb) a napojení na dopravní a technickou infrastrukturu. V rámci následného stavebního povolení pak budou povolovány jednotlivé funkčně související stavby či jejich soubory, a to včetně konkrétního stanovení jejich lokalizace v rámci areálu jaderného zařízení, zároveň budou v rámci územním rozhodnutím stanovených mezních podmínek konkretizovány veškeré parametry staveb nebo souboru staveb a stanoveny podmínky pro provedení staveb a jejich užívání.

Správcem území bude nejen obecný stavební úřad

Důsledkem změny v příslušnostech je nastavení zcela nové konstrukce koordinace záměrů v území. Dnes je správcem území z hlediska této koordinace obecný stavební úřad, který rozhoduje, až na určité výjimky (území vojenských újezdů, dobývací prostory apod.), o umístění záměrů. Nově budou v daném čase a v daném území rozhodovat různé typy a stupně stavebních úřadů, proto za koordinaci záměrů budou z hlediska možnosti jejich realizace v území zodpovídat orgány územního plánování (úřady územního plánování, krajské úřady) jako dotčené orgány.

Orgány územního plánování budou posuzovat soulad s územně plánovací dokumentací

Orgány územního plánování jako dotčené orgány budou vydávat závazná stanoviska z hlediska souladu záměru s politikou územního rozvoje a územně plánovací dokumentací a dále z hlediska uplatňování cílů a úkolů územního plánování. Závazné stanovisko orgánu územního plánování si bude standardně obstarávat žadatel, pokud ovšem bude příslušný správní orgán zároveň orgánem územního plánování a stavebním úřadem, pak si stavební úřad obstará závazné stanovisko v rámci svého úřadu sám. Zákonem je omezena platnost závazného stanoviska orgánu územního plánování, a to na dobu dvou let, přičemž tato lhůta může být prodloužena až na tři roky.

Vzhledem k tomu, že dnes posuzuje soulad s platnou územně plánovací dokumentací a s cíli a úkoly územního plánování podle ustanovení § 90 písm. a) a b) stavebního zákona příslušný stavební úřad a nově to budou zajišťovat orgány územního plánování, mění se i vstup stavebních úřadů. Jedinou výjimkou, kdy bude soulad s územně plánovací dokumentací posuzovat a zkoumat stavební úřad, budou případy záměrů, které jsou ve stavebním zákoně uvedeny v § 103, tzn. případy záměrů, které nevyžadují stavební povolení ani ohlášení.

Přínosem je zkrácení lhůt v rámci územního plánování

Velkým přínosem novely jsou na úseku územního plánování zkrácené postupy pořizování aktualizací, resp. změn územně plánovacích dokumentací (zásad územního rozvoje, územních plánů a regulačních plánů), kde lze očekávat časovou úsporu až jeden rok.

Další časovou úsporou bude u liniových staveb nově zavedená možnost vybočení z vymezeného koridoru v nezastavěném území, a to u těch, u nichž se prokáže, že je objektivně nelze umístit do koridoru vymezeného v územním plánu. Tím odpadne nutnost změny územního plánu před realizací liniové stavby. Povolovací proces bude probíhat podle zásad územního rozvoje a realizace se v těchto případech urychlí cca o dva roky.

V neposlední řadě je značným přínosem zkrácení lhůt pro přezkum nebo podání návrhu na zrušení opatření obecné povahy, kterým se vydávají zásady územního rozvoje, územní plány a regulační plány, a to ze tří let na jeden rok ode dne nabytí jeho účinnosti, a to shodně pro všechna opatření obecné povahy. Toto zkrácení přispěje k větší jistotě v území.

Stávající územní plány platí až do roku 2022

Nakonec bylo pozměňovacím návrhem v Poslanecké sněmovně PČR prosazeno posunutí termínu platnosti starých územních plánů až do konce roku 2022 (dnes je to rok 2020). Na tuto úpravu byl navázán pozměňovací návrh Senátu PČR směřující do územně

plánovací činnosti, který posouvá platnost starých územních plánů až do roku 2022. Aby obce a města, které mají staré územní plány, byly motivovány pořizovat nové územní plány a zbytečně nevyčerpávaly své kapacity na pořizování mnohdy nepřehledných a komplikovaných změn těchto starých územních plánů, je navrženo, že po 31. prosinci 2020 již nebude možné pořizovat změny těchto

starých územních plánů. Umožněny budou pouze ty změny, které přímo vyplnou ze změných právních předpisů nebo ze změny nadřazené územně plánovací dokumentace.

Mgr. Jana Macháčková
Ministerstvo pro místní rozvoj

Novela správního řádu upřesňuje působnosti dotčených orgánů

Zdá se, že potřebný krok ke zjednodušení a zrychlení povolovacích řízení byl učiněn, a to především předloženou související novelou správního řádu (zákon č. 500/2004 Sb.), kdy bylo novelizováno ustanovení § 149, které stanovuje základní požadavky na obsah závazného stanoviska.

Původně bylo toto navrhováno úpravou ustanovení § 4 stavebního zákona, což by řešilo daný problém nikoliv obecně, ale pouze ve vztahu k řízení a postupům podle stavebního zákona. Na základě jednání a následné úpravy na Legislativní radě vlády se přistoupilo k novelizaci správního řádu, což je úprava obecná, a proto požadavky stanovené na obsah závazných stanovisek dotčených orgánů se budou na základě nového odst. 2 v ustanovení § 149 vztahovat na všechna správní řízení vedená u různých správních orgánů. Podle tohoto ustanovení bude závazné stanovisko obsahovat závaznou část a odůvodnění. V závazné části by mělo být především uvedeno řešení otázky, která je předmětem závazného stanoviska, tzn. v podstatě uvedení podmínek pro umístění a realizaci záměru, ustanovení zákona, které zmocňuje k jeho vydání, a další ustanovení právních předpisů, na nichž je obsah závazné části založen. V odůvodnění by pak měly být uvedeny důvody, o které se závazné stanovisko opírá, jaké podklady měl dotčený orgán pro vydání závazného stanoviska k dispozici, jakými úvahami se dotčený orgán řídil při hodnocení podkladů a při výkladu právních předpisů, na kterých je obsah závazné části založen.

Významným posunem v přístupu k vyjádření dotčených orgánů je také úprava provedená v ustanovení § 4 stavebního zákona, kde je obsažena úprava směřující ke kontrole dodržování podmínek stanovených dotčeným orgánem v závazném stanovisku. V současnosti platná zásada, kdy dodržení podmínek kontroluje stavební úřad, je změněna na logickou povinnost kontroly těchto podmínek dotčeným orgánem za součinnosti stavebního úřadu.

Bohužel velmi nesystémově dochází k novelizaci ustanovení § 4 stavebního zákona, kdy do tohoto ustanovení byly pozměňovací návrhem přijatým v Poslanecké sněmovně PČR vloženy nové odstavce 9 až 11, které řeší přezkum závazných stanovisek. Tento pozměňovací návrh byl veden snahou stanovit omezující lhůty pro přezkum závazných stanovisek, neboť stávající úprava jejich přezkumů výrazně prodlužuje celý povolovací proces. Z věcného hlediska však měla být tato úprava zakotvena ve správním řádu jako obecném předpisu s dopady na všechna závazná stanoviska. V důsledku to totiž znamená, že tato zvláštní úprava přezkumů závazných stanovisek se bude týkat pouze řízení a postupů vedených podle stavebního zákona.

Mgr. Jana Macháčková
Ministerstvo pro místní rozvoj

Konference PROPAMÁTKY – obnova a využívání radnic

PROPAMÁTKY

Budovy radnic představují významnou součást našeho stavebního fondu. Přestože se jedná primárně o stavby sloužící úředním účelům, mají často i výrazné architektonické hodnoty. Jaké jsou možnosti jejich obnovy a využívání?

Jubilejní 10. ročník mezioborové konference PROPAMÁTKY na téma obnovy a využívání radnic se uskuteční 9. až 10. listopadu 2017 v nově opravených prostorách Staré radnice v Havlíčkově Brodě. Konference se koná pod záštitou Ministerstva kultury a Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska ve spolupráci s městem Havlíčkův Brod. Pořadatelem je Institut pro památky a kulturu.

Na konferenci zazní příspěvky předních odborníků na danou problematiku (Karel Kibic, Jan Pešta, Alena Krusová a další), současně bude prostor i pro výměnu zkušeností a názorů v diskusním bloku konkrétních příkladů z praxe.

Program konference a možnost on-line registrace naleznete na internetových stránkách konference.propamatky.cz.

Zásadní změny v účasti laické veřejnosti

Pozměňovací návrh novely zákona o ochraně přírody a krajiny omezil a velmi zúžil možnosti spolků chránit přírodu a krajinu. Veřejnost a účastníci řízení se mohou ke stavebnímu záměru vyjádřit jen jednou a jen v odůvodněných případech. To sice vyvolává kritiku veřejnosti, ale mohly by se tak omezit zbytečné obstrukce.

Bylo velkým překvapením, když se v rámci projednávání návrhu novely stavebního zákona velká část diskuse v Poslanecké sněmovně i v Senátu PČR soustředila na účast spolků v procesech vedených podle stavebního zákona.

Velký rozruch mezi odbornou i laickou veřejností pak následně vyvolal pozměňovací návrh, který novelizuje § 70 odst. 3 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny. Tento pozměňovací návrh provedl zcela zásadní změnu v konstrukci účasti spolků podle tohoto zákona, která má velmi významný dopad do procesů vedených podle stavebního zákona.

Ochranu přírody má hájit dotčený orgán

Přijatá změna však neznamená, že by do budoucna nebyla zajištěna ochrana přírody a krajiny. Ochranu tohoto veřejného zájmu vždy hájí příslušný dotčený orgán, tj. orgán ochrany přírody a krajiny. Nic se nemění na vstupu tzv. dotčené veřejnosti do řízení podle stavebního zákona, kdy podle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí (zákon č. 100/2001 Sb.) může být v případě, že jde o záměr, který vyžadoval posouzení vlivů na životní prostředí (stavební úřad vede tzv. navazující řízení), účastníkem řízení dotčená veřejnost.

Veřejná versus neveřejná řízení podle stavebního zákona

Je třeba zdůraznit, že řízení vedená podle stavebního zákona jsou zásadně neveřejná, až na jednu výjimku stanovenou stavebním záko-

nem, kdy se rozhoduje o umístění záměru na území obce, která nemá územní plán. V těchto případech se může účastnit veřejnost a podávat své připomínky, ať již jde o záměr, který vyžadoval, či nevyžadoval posouzení vlivů na životní prostředí. V tomto případě musí stavební úřad vždy nařídít veřejné ústní jednání. Nicméně je zajištěna účast veřejnosti vždy v případě záměrů vyžadujících posouzení vlivů na životní prostředí, kdy musí být veřejnosti umožněno, aby podala k danému záměru v případě potřeby své připomínky v rámci navazujících řízení, především v rámci územního řízení nebo stavebního řízení.

Vliv na životní prostředí se může posoudit i v rámci společného řízení

Právní úprava navrhovaná novelou stavebního zákona se vrací, i když ve zcela novém pojetí, k formulaci, která byla ve stavebním zákonu zakotvena do 31. března 2015, a to v ustanovení § 91, které upravovalo proces posuzování vlivů na životní prostředí v rámci územního řízení. Zákonem č. 39/2015 Sb. bylo toto ustanovení vypuštěno, a to na základě striktního požadavku Evropské komise. Novela umožňuje provedení posouzení vlivů na životní prostředí v rámci územního řízení, nově i v rámci společného řízení. Cílem bylo nalézt efektivní postup integrace posuzování vlivů na životní prostředí do řízení podle stavebního zákona, směřující k maximálnímu zjednodušení a zefektivnění obou procesů, spojení shodných nebo podobných kroků do společného postupu. Pod-

statou celého procesu je, že závazné stanovisko příslušného posuzujícího úřadu (krajského úřadu, Ministerstva životního prostředí) nebude vydáváno v samostatném postupu před řízením u stavebního úřadu, ale v rámci řízení. Posuzující úřad (orgán EIA) bude i nadále příslušný k vedení procesu posuzování vlivů na životní prostředí, přičemž celá procesní úprava integrovaného postupu je založena na součinnosti stavebního úřadu s příslušným posuzujícím úřadem.

Novela respektuje požadavky směrnice EIA

Navržená úprava plně respektuje základní principy a požadavky směrnice EIA, především na zajištění účasti veřejnosti a zpřístupňování potřebných informací a podkladů, včetně úpravy přijaté poslední novelou zákona o posuzování vlivů na životní prostředí (zákon č. 39/2015 Sb.).

Ačkoli původním cílem bylo provést transpozici směrnice 2014/52/EU, kterou byla revidována směrnice 2011/92/EU (tj. směrnice EIA), v rámci nyní předložené novely jsou řešeny pouze ty otázky, které souvisejí s novelou stavebního zákona. Transpozice revidované směrnice EIA je prováděna samostatnou novelou, ve které jsou obsaženy další úpravy reflektující snahu o zjednodušení a zkrácení procesu EIA, původně obsažené v předložené novele (na základě doporučení Legislativní rady vlády byly otázky, které bezprostředně nesouvisí se zavedením integrovaného modelu, přesunuty do transpoziční novely).

Nová pravidla pro kácení dřevin mimo les

Novela zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, také mění formy povolení ke kácení dřevin rostoucích mimo les, kdy se rozhodnutí nahrazuje závazným stanoviskem orgánu ochrany přírody. Závazné stanovisko bude podkladem pro řízení a obsah závazného stanoviska bude povolující orgán (stavební úřad) povinen převzít do výrokové části rozhodnutí. Směrnice o stanovištích (92/43/EHS) předpokládá zajištění kompenzačních opatření až po prokázání naléhavých důvodů převažujícího veřejného zájmu na projektu (a pokud není k dispozici žádná alternativní řešení). O kompenzačních opatřeních bude rozhodovat orgán ochrany přírody, který v tomto řízení zároveň posoudí převažující veřejný zájem. Uložení kompenzačních opatření bude důvodem pro stanovení odkladu vykonatelnosti rozhodnutí, kterým se záměr schvaluje (územní rozhodnutí, stavební povolení, společné povolení), a to ke dni vydání vyjádření orgánu ochrany přírody, kterým bude zajištění kompenzačních opatření potvrzeno.

Vazba na stavební zákon je uvedena v zákoně o posuzování vlivů na životní prostředí

Jde především o nový § 10 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, který upravuje vazbu na dva procesní postupy upravené ve stavebním zákoně, a to územní řízení s posouzením vlivů na životní prostředí (§ 94a až 94i) a společné řízení s posouzením vlivů na životní prostředí (§ 94q až 94z) tak, aby byly přesně specifikovány kroky a úkony stavebního úřadu podle stavebního zákona a posuzujícího úřadu podle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí. Výhradním cílem novely je reflektovat změny stavebního zákona a vyřešit další otázky související s integrací.

Celý proces územního řízení / společného řízení s posouzením vlivů na životní prostředí je de facto rozdělen do dvou fází, kdy v první fázi mají všichni možnost podávat připomínky z hlediska vlivů na životní

prostředí a ve druhé fázi je pak možnost vyjádřit se (účastníci námítky, veřejnost připomínky) k záměru z hlediska jeho umístění, případně umístění a povolení, pokud je proces posuzování vlivů na životní prostředí „prováděn“ v rámci společného řízení. Proces posouzení vlivů na životní prostředí je z hlediska ochrany životního prostředí i z hlediska možnosti vyjadřování širokou veřejností plně respektován.

Další významné změny v zákoně o posuzování vlivů na životní prostředí se dotýkají např. změny institutu posudku, který by měl sloužit především jako podklad pro závazné stanovisko příslušného úřadu, zajišťujícího odborné a objektivní oponentní posouzení dokumentace EIA, dále jde např. o změny veřejného projednání, které bude možno nařídit pouze v případě nestavebních záměrů (v případě stavebních záměrů lze nařídit veřejné ústní jednání podle stavebního zákona).

Urychlení dopravní, vodní a energetické infrastruktury

Změna zákona č. 416/2009 Sb., o urychlení dopravní, vodní a energetické infrastruktury je vyvolána návrhem novely stavebního zákona (zavedení společného územního a stavebního řízení), přičemž je v zákoně č. 416/2009 Sb. upraven speciální postup (s odchylkami od úpravy ve stavebním zákoně) pro vydání společného povolení u vybraných staveb energetické infrastruktury s důrazem na postup při povolování projektů společného zájmu (strategických prioritních koridorů a zeměpisných oblastí energetické infrastruktury s transevropským/přeshraničním rozměrem) podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 347/2013 ze 17. dubna 2013, kterým se stanoví hlavní směry transevropské sítě a kterým se zrušuje rozhodnutí č. 1364/2006/ES a mění nařízení (ES) č. 713/2009 (ES) č. 714/2009 a (ES) č. 715/2009.

Mgr. Jana Macháčková

Ministerstvo pro místní rozvoj

Účast spolků podle zákona o ochraně přírody a krajiny

- Je vedeno řízení o záměru, který nevyžadoval posouzení vlivů na životní prostředí;
- zákonem stanovené podmínky – podání žádosti u stavebního úřadu, možnost požadovat informování o všech zamýšlených zásazích a zahajovaných správních řízeních, při nichž mohou být dotčeny zájmy ochrany přírody a krajiny.

Dosavadní úprava platná do 31. prosince 2017:

- i v řízeních podle stavebního zákona.

Nová úprava od 1. ledna 2018:

- pouze v řízeních vedených podle zákona o ochraně přírody a krajiny.

Beze změny možnost účasti dotčené veřejnosti v navazujících řízeních

- Úprava v zákoně č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí;
- jde o záměr, který vyžadoval posouzení vlivů na životní prostředí;
- účastníkem může být spolek existující minimálně tři roky;
- účastníkem může být spolek, který podporuje svými podpisy nejméně 200 osob v rámci podporující podpisové listiny.

Dopad na územní plánování

Podle novely stavebního zákona se řízení zkracují a samosprávy budou moci ovlivňovat stavební činnost na svém území jen pomocí regulačního plánu. Pokud obec regulační plán nemá, což je většina obcí, musí se spolehnout na stávající územní plán a činnost orgánů státní správy, a to až do doby, než si regulační plán vytvoří.

Novela zcela zásadně zkrátí dobu pořizování aktualizací zásad územního rozvoje krajů a změn územních plánů v případě, že nebudou vyžadovány varianty řešení. Tím dojde k úspoře přibližně tři čtvrtě roku až rok. U liniových staveb bude možné tzv. vybočení z koridoru, pro tyto účely vymezeného v územním plánu, a to v případech, že z objektivních důvodů do něj nebude možné tyto stavby umístit. Tím odpadne nutnost změny územního plánu. Příprava stavby se urychlí přibližně o dva roky. Budou zkráceny lhůty pro podání návrhu na přezkum nebo zrušení opatření obecné povahy na jeden rok. Současné tři roky způsobovaly velkou nestabilitu a nejistotu v území. Dokumenty územního plánování budou povinně zveřejňovány na internetu, kde k nim bude mít přístup každý, bez omezení. Hlavní přínosy pro obce:

• Územní plán s prvky regulačního plánu

Přínosem je skutečnost, že územní plán obcí může obsahovat prvky regulačního plánu. Územní plán je základním koncepčním dokumentem obce pro usměrňování jejího rozvoje. Stanovuje mj. podmínky pro využití ploch nebo základní koncepci rozvoje území obce. Regulační plán pak řeší zejména technické podrobnosti, jež určují, za jakých podmínek je možno na vymezené ploše stavět. Územní plány má většina obcí. Regulační plány však mnohé z nich nemají, zejména menší obce, u nichž se vydání regulačního plánu ani nedá předpokládat. Důvodem mohou být i skutečnosti, že pořízení tohoto druhu dokumentace je časově, odborně a finančně náročné. Územní plán s prvky regulačního plánu by měl přinést větší jistotu pro místní stavebníky. V jednom dokumentu totiž naleznou vše potřebné k umístění a provedení stavby. Odpadá riziko dodatečných nedorozumění a regulačních požadavků tam, kde obce mají pouze územní plán. Koncem roku 2022 dále končí platnost všech územních plánů, které byly pořízeny před rokem 2007. Mnoha obcím se tak naskytne možnost využít výhod pořízení územního plánu s prvky regulačního plánu. Obce, které by si do konce roku 2022 nepořídily nový územní plán, by se mohly v podstatě rozvíjet pouze v rámci zastavěného území, resp. tzv. intravilánu, tedy území, které bylo zastavěno do roku 1966.

• Zkrácení lhůty pro podání návrhu na přezkum nebo zrušení opatření obecné povahy

Opatření obecné povahy se vydávají zásady územního rozvoje (krajská dokumentace), územní plány a regulační plány. V praxi to znamená, že např. proti konkrétnímu územnímu plánu jakékoli obce může podat správní žalobu kterýkoli občan, bez ohledu na to, zda v obci bydlí, či nikoli. Dosavadní tříletá lhůta pro podání správní žaloby dávala stěžovatelům možnost zpochybňování územního plánu obce po dobu i několika let, což je nepříjemné nejen pro obec, ale i pro všechny stavebníky v ní. Nově bylo rozhodnuto o zkrácení této lhůty na jeden rok od okamžiku schválení územně plánovací dokumentace. To by mělo přinést stabilnější prostředí a větší právní jistotu pro starosty i občany nebo firmy, které chtějí v obci stavět. Celkově lze předpokládat, že tyto kroky budou mít i pozitivní dopad na oživení stavebního průmyslu.

• Další důležité koncepční změny na úseku územního plánování

Cyklus úplných aktualizací územně analytických podkladů bude prodloužen ze dvou let na čtyři roky. Větší důraz bude kladen na průběžné aktualizace.

Bude umožněno využít údajů o území pro veškeré činnosti veřejné správy (dosud je omezen pouze na územní plánování). Orgány územního plánování budou zodpovídat za koordinaci záměrů, když jako dotčené orgány budou vydávat závazná stanoviska z hlediska souladu záměru s politikou územního rozvoje a územně plánovací dokumentací a dále z hlediska uplatňování cílů a úkolů územního plánování. Nově budou totiž v jednom území rozhodovat a stavby umísťovat různé stavební úřady od ministerstev až po stavební úřady v obcích. Území je jen jedno, a proto je nutné zajistit koordinaci záměrů. Podmínkou účinnosti aktualizace, resp. změny územně plánovací dokumentace, bude zveřejnění úplného znění této dokumentace po aktualizaci, resp. změně. Je totiž nutné řešit stav, kdy se po několika změnách stala územně plánovací dokumentace nepřehlednou a bylo velice sporné, podle jakého právního stavu se vlastně rozhoduje. Územní studii bude moci nechat zpracovat (a uhradit) i žadatel/investor, pokud dodrží schválené zadání. Zadání i schválení možnosti využití této územní studie bude však i nadále ponecháno orgánu územního plánování, aby řešení nebylo navrženo na úkor veřejných zájmů.

• Zavedení společného územního a stavebního řízení

Výsledkem bude vydání jednoho společného povolení, a to jak u jednotlivé stavby, tak i u souboru staveb (i u staveb speciálních a jiných). Výhodou je tedy oproti dnešnímu stavu pouze jedno odvolání a případně pouze jedna správní žaloba.

- Příslušným k vedení řízení u obecných staveb bude obecný stavební úřad.
- Pro vybrané speciální stavby – stavby pozemních komunikací – bude příslušný k vedení řízení silniční správní úřad (obecní úřad obce s rozšířenou působností, krajský úřad nebo ministerstvo dopravy), pro stavby vodních děl to bude vodoprávní úřad (obecní úřad obce s rozšířenou působností nebo krajský úřad).
- Pro vybrané energetické stavby bude příslušné pro vedení řízení Ministerstvo průmyslu a obchodu.
- Novela stavebního zákona zachovává i současnou právní úpravu samostatného územního řízení a samostatného stavebního řízení. Investor si bude moci zvolit, zda půjde těmito samostatnými postupy, či zda si požádá o vydání jednoho povolení.

• Zavedení společného řízení s posouzením vlivů na životní prostředí

Do společného řízení bude integrován dnes samostatný postup posuzování vlivů na životní prostředí (proces EIA) podle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí. Závazné stanovisko příslušného posuzujícího úřadu (krajského úřadu nebo Ministerstva životního prostředí) nebude vydáváno v samostatném postupu před řízením u stavebního úřadu, ale až v rámci řízení. Tento postup by měl přispět ke zrychlení a zefektivnění přípravy a realizace staveb. Na stejných principech bude založeno i tzv. územní řízení s posouzením vlivů na životní prostředí.

**Převzato a redakčně upraveno
z vyjádření Ministerstva pro místní rozvoj**

Během řízení o prohlášení bývalého kláštera Kongregace milosrdných sester sv. Kříže v Chebu kulturní památkou byla na jaře roku 2016 naprostá většina budov bývalého kláštera zbořena a řízení muselo být zastaveno, neboť přestal existovat důvod, pro který bylo řízení zahájeno (foto: Jan Buriánek)

Památková péče po novele stavebního zákona bude ještě více oslabena

Nový památkový zákon zamítl Poslanecká sněmovna PČR 12. července 2017 ve svém třetím čtení. Ke schválení chyběly jen dva hlasy nad stanovené minimální kvorum. Zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, se tak dočkal dvacáté páté novelizace, a to v návaznosti na novelu stavebního zákona a novelu správního řádu.

Z pohledu památkové péče a fungování dotčených orgánů jsou velmi problematické dva aspekty novely stavebního zákona, které vznikly až v rámci jejího projednání v Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR, a tedy nebyly součástí navrhované novely připomínkové ve vnějším připomínkovém řízení a schválené vládou. Tyto změny oslabují relativně významně ochranu veřejných zájmů nejen na úseku státní památkové péče, ale u všech dotčených orgánů.

Omezení možnosti odvolání proti nezákonnému stanovisku

- Zúžení až znemožnění pravomoci nadřízeného orgánu při přezkumu zákonnosti závazného stanoviska

V § 4 stavebního zákona se doplňují odstavce 9 až 11, které znějí:

*(9) **Nezákonné závazné stanovisko dotčeného orgánu**, vydané pro účely řízení podle tohoto zákona, lze zrušit nebo změnit správním orgánem nadřízeným dotčenému orgánu pouze v rámci odvolacího řízení proti rozhodnutí, které bylo závazným stanoviskem podmíněno, postupem podle § 149 odst. 4 správního řádu. Na postup nadřízeného správního orgánu se přiměřeně použijí ustanovení o přezkumném řízení podle § 94 a násl. správního řádu, včetně lhůt podle § 96, s tím, že lhůta jednoho roku se počítá ode dne vydání závazného stanoviska dotčeného orgánu.*

*(10) **Nezákonné závazné stanovisko nadřízeného správního orgánu lze zrušit nebo změnit v přezkumném řízení, k němuž je příslušný nadřízený správní orgán správního orgánu, který vydal***

závazné stanovisko. Na postup nadřízeného správního orgánu se přiměřeně použijí ustanovení o přezkumném řízení podle § 94 a násl. správního řádu, včetně lhůt podle § 96, s tím, že lhůta jednoho roku se počítá ode dne vydání závazného stanoviska správního orgánu nadřízeného dotčenému orgánu.

(11) Zrušení nebo změna závazného stanoviska správního orgánu nadřízeného dotčenému orgánu v případě, že rozhodnutí, které bylo podmíněno závazným stanoviskem dotčeného orgánu, o jehož zrušení nebo změně nadřízený správní orgán rozhodl, a které současně založilo jeho adresátům právo podle tohoto zákona a již nabylo právní moci, není důvodem obnovy řízení.

Tyto body tedy vylučují, aby na základě podnětu byla přezkoumána zákonnost závazného stanoviska orgánu památkové péče jako dotčeného orgánu, které bude či je podkladem postupu stavebního úřadu. Takový přezkum by byl možný pouze v případě, že se proti rozhodnutí odvolal účastník řízení u stavebního úřadu.

Okruh účastníků řízení se vyloučením spolků ze standardních stavebních řízení zůstal a je otázkou, který ze zbývajících účastníků řízení napadne v odvolání závazné stanovisko, aby se vůbec nadřízený dotčeného orgánu mohl obsahem závazného stanoviska zabývat. Touto novelou je tedy vyloučen přezkum na základě podnětu nebo na základě vlastního zjištění nadřízeného orgánu atd.

V tomto bodě byla novela stavebního zákona jako protiústavní napadena ústavní stížností skupiny sedmnácti senátorů.

Zrušení nezákonného stanoviska nepovede k obnově řízení

Navíc je zavedena výjimka ze správního řádu, že zrušení takového závazného stanoviska není důvodem pro provedení obnovy řízení před stavebním úřadem. Jinými slovy závazné stanovisko správního orgánu nadřízeného dotčenému správnímu orgánu sice půjde pro nezákonnost zrušit, ale reálný dopad do práv založených podle stavebního zákona toto zrušení mít nebude. Ruší se ve vztahu ke konkrétnímu případu pro forma, abychom se do budoucna vyvarovali toho, že taková situace zakládá ustálenou rozhodovací praxi. Reálně však vzniku stavby či stavební úpravy založené na základně nezákonného závazného stanoviska dotčeného orgánu, pokud úkon stavebního úřadu je pravomocný, nebude možné zabránit.

Padl speciální požadavek územního souhlasu v památkových rezervacích a památkových zónách

• Vypuštění speciální úpravy umístování staveb na kulturních památkách nebo v památkových územích a památkových ochranných pásmech

V § 79 novelizovaného stavebního zákona je díky poslaneckému pozměňovacímu návrhu vypuštěn odstavec 3, který dosud umožňoval, aby se výluky z požadavku souhlasu k umístění stavby nevztahovaly vůbec na kulturní památky a ve stanovených případech ani na nemovitosti v památkových územích nebo ochranných památkových pásmech. Povinnost mít k takovým zásahům závazné stanovisko podle § 14 odst. 2 zákona o státní památkové péči byla zachována (nově budou vydávány ve formě rozhodnutí

a už ne jako závazná stanoviska podle správního řádu), nicméně zákon o státní památkové péči nedává v případě nemovitosti v památkových územích nebo ochranných památkových pásmech orgánu památkové péče pravomoc nařídit nápravu nezákonného stavu. Je otázkou, jak rozsáhlá množina staveb uvedených v § 79 odst. 2 stavebního zákona realizovaných protiprávně bez přivolení památkové péče založí faktický a z hlediska památkové péče nenapravitelný stav.

Řada stavebních úprav v památkových územích nebo ochranných památkových pásmech vyžaduje i územní rozhodnutí, stavební povolení nebo alespoň souhlas k ohlášeným pracím. Nicméně otevírá se další nemalý prostor, kdy možnost nápravy nelegálního stavu bude obtížná a v mnoha případech fakticky zcela nereálná.

Památkáři odůvodňovali stanoviska i před novelou

Do ustanovení § 149 správního řádu je vkládán nový odstavec 2, který požaduje, aby *závazné stanovisko obsahovalo závaznou část a odůvodnění*. Tato část novelizace správního řádu v zásadě pro památkovou péči nepřináší nic nového. Od samého počátku aplikace správního řádu je na úseku památkové péče požadováno, aby závazné stanovisko bylo členěno na výrokovou část a odůvodnění požadavků památkové péče a aby text závazného stanoviska odkazoval na zákonné zmocnění obsažené v zákoně o státní památkové péči. Skutečnost, že tento požadavek nebyl zbytečný, pak dokládají rozsudky správních soudů, které tuto zásadu na obsahové kvality závazného stanoviska orgánu památkové péče aplikují už nyní. Předmětná novela tak pouze zdůrazňuje již existující požadavek na obsahované kvality závazného stanoviska.

Nicméně v této souvislosti je třeba znovu důrazně připomenout roli Národního památkového ústavu, který musí vybavit orgán památkové péče odbornými a pro věc relevantními argumenty, aby bylo možné zájmy státní památkové péče zodpovědně hájit. Tento požadavek vůči Národnímu památkovému ústavu tedy bude od 1. ledna 2018, kdy tato novela správního řádu nabývá účinnosti, ještě významnější než dosud.

Bude třeba se podrobněji seznámit s podobou zmíněné novely zákona č. 225/2017 Sb. tak, jak ji schválila Poslanecká sněmovna, a vyhodnotit její dopad nejen na zájmy památkové péče. Je třeba si uvědomit, že úprava památkové péče nekončí a nemůže končit textem zákona, který upravuje památkovou péči. Je zcela chybná představa, že „ten správný“ památkový zákon dokáže ohnout okolní realitu ve prospěch památkové péče. I proto je třeba konstatovat, že celou řadu očekávání spojených s novou úpravou na úseku památkové péče nemůže naplnit žádný zákon upravující tuto problematiku a dokládá to zároveň, nakolik liché byly mnohé kritické hlasy, které převážily jazyček vah k zamítnutí návrhu zákona o ochraně památkového fondu.

JUDr. Martin Zídek

ředitel Památkové inspekce
Ministerstvo kultury

Kláster Kongregace milosrdných sester sv. Kříže v Chebu byl postaven v roce 1930. Stavbu v roce 2005 koupila turecká společnost Beta Energy Investment s.r.o. s cílem vybudovat zde kasino. V říjnu 2016 byla již celá kulturní památka srovnána se zemí. Zplanyrovaný pozemek nabízí turecký majitel k prodeji. Vyměřená pokuta za likvidaci kulturní památky byla pouhých 20 000 Kč (foto: Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Lokti).

Zamítnutí zákona o ochraně památkového fondu

Zamítnutý zákon o ochraně památkového fondu předpokládal řadu posunů oproti stávající právní úpravě. Vymezoval nejen povinnosti, ale i práva vlastníka kulturní památky. Ještě zásadnější byl tento posuv v otázce práv a povinností vlastníků nemovitostí v památkových územích, kterým mohl přinést dlouho očekávanou možnost poskytnutí dotace na památkové vícenálady. Na úseku archeologie předpokládal povinnost zpracování projektu záchranného archeologického výzkumu, který by stavebníka předem informoval o postupech a zátěži, jež by jej v souvislosti s archeologickým výzkumem čekala. Současně projekt představoval pro stavebníka relativně pojistku v případě, že by podle jeho názoru docházelo ke svévolným a bezdůvodným změnám v rozsahu nebo harmonogramu archeologického výzkumu. Zamítnutý zákon zakotvoval i pro mnohé kontroverzní účast veřejnosti na ochraně architektonického dědictví, nicméně obdobně jako např. nový přestupkový zákon ve stanovených případech¹ nespojoval s touto konzultační rolí veřejnosti postavení účastníka řízení a tím nedával prostor pro blokaci řízení známou zejména ve vazbě na zákon o ochraně přírody a krajiny.

Hlavní nedostatky současného zákona o památkové péči aneb kritikům zamítnutého zákona asi nevadí, že

- za demolici bývalého kláštera, o jehož prohlášení za kulturní památku se vede řízení, Ministerstvo kultury nemůže ani samo uložit sankci;
- tomu, kdo úmyslně nebo v důsledku dopravní nehody poškodí kulturní památku – sochu či kapličku – ani nemůže orgán památkové péče nařídít uvedení této kulturní památky do stavu před poškozením;
- ke zbavení se odpovědnosti za neoznámení provádění stavebních prací v území s archeologickými nálezy postačí ničím nedoložené tvrzení o tom, že bylo oznámeno telefonicky;

- stavební firma může „svévolně“ vlastníku zbourat dům v památkové zóně a nehrozí jí ani stavebníkovi sankce od orgánu památkové péče;
- po ohlášení stavby Archeologickému ústavu AV ČR stavebník provede stavbu bez umožnění provedení záchranného archeologického výzkumu, aniž by mu hrozila jakákoli sankce;
- chybí jakýkoli dozor v oblasti provádění archeologických výzkumů.

Toto je jen několik příkladů slabin, které lze namátkou vyjmenovat a které nelze přičíst na vrub neschopným úředníkům, ale vlastnímu textu stávajícího zákona o státní památkové péči. Tyto slabiny zamítnutý návrh zákona o ochraně památkového fondu zcela nesporně a prokazatelně řešil. Výsledný stav tak pochopitelně není pro památkovou péči dobrou zprávou, neboť známé právní mezery nebyly zaplněny a v těchto mezerách i nadále nebude možné použít analogii.²

JUDr. Martin Zídek

ředitel Památkové inspekce, Ministerstvo kultury

Podrobnosti k zamítnutí zákona o ochraně památkového fondu jsou publikovány v časopise Stavebnictví č. 8/2017.

¹ Tato úprava je obsažena v § 71 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich.

² Už prvorepubliková teorie správního práva konstatovala, že správní právo je plně mezer. Ve správním právu však mají „mezery“ jiný smysl než v právu soukromém. Nejsou to mezery právé, jsouce zákonem zamýšleny. Za takových okolností je použití analogie nepřipustné. In: Hoetzel, Jiří: Československé správní právo – část všeobecná, Praha 1934, str. 59–60.

Senátoři podali ústavní stížnost na novelu stavebního zákona

Skupina sedmnácti senátorů, mezi nimiž je i Eliška Wagnerová, Jiří Dienstbier či Václav Láska, podala 22. srpna 2017 k Ústavnímu soudu v Brně návrh na zrušení několika ustanovení novelizovaného stavebního zákona č. 183/2006 Sb. a zákona ČNR č. 114/1992 Sb., ve znění zákona č. 225/2017 Sb.

Novela totiž podle této ústavní stížnosti velmi omezila nejen okruh účastníků řízení, ale i práva účastníků řízení na přezkoumání závazných stanovisek dotčených orgánů.

Novela de facto neumožní přezkoumat nezákonná závazná stanoviska dotčených orgánů

- **Senátoři navrhuji zrušit ustanovení odstavců 9, 10 a 11 v § 4 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění zákona č. 225/2017 Sb.**

Účastníci řízení jsou těmito ustanoveními de facto oproštěni od „rizika“, že by případné nezákonné závazné stanovisko dotčeného orgánu mohl v rozporu s jejich zájmy přezkoumat z moci úřední nadřízený správní orgán.

Senátoři se proto domáhají navrácení práva na přezkumné řízení v případě nezákonných stanovisek dotčených orgánů. Napadají to, že přezkum zákonitosti závazných stanovisek dotčených orgánů v řízeních podle stavebního zákona závisí výlučně na iniciativě (a sice odvolání) účastníků řízení. V případě dodatečného zrušení nebo změny nezákonného závazného stanoviska je vyloučena obnova řízení v případě, že by jejím předmětem mělo být pravomocné rozhodnutí stavebního úřadu.

Novela obsahuje i další ustanovení, které de facto likviduje možnost přezkumu závazného stanoviska dotčeného orgánu – v rámci odvolacího řízení proti navazujícímu rozhodnutí stavebního úřadu je omezena objektivní lhůta jednoho roku ode dne vydání závazného stanoviska. To – ve spojitosti s § 96 odst. 1 správního řádu – znamená, že pokud účastník nepodá proti navazujícímu rozhodnutí stavebního úřadu odvolání do jednoho roku ode dne vydání podkladového závazného stanoviska dotčeného orgánu, bude přezkum závazného stanoviska (a potažmo i na něj navazující výrokové části rozhodnutí) i v odvolacím řízení vyloučen. Přitom však účastník může podat odvolání jedině až po vydání navazujícího rozhodnutí stavebního úřadu, dříve nikoli (to vyplývá nejen z logiky věci, ale i z § 83 odst. 1 věta druhá správního řádu: *Odvolání lze podat teprve poté, co bylo rozhodnutí vydáno*). A zde je onen absurdní důsledek: s ohledem na reálnou praxi v řízeních podle stavebního zákona, v nichž doba mezi vydáním závazného stanoviska dotčeného orgánu a vydáním navazujícího rozhodnutí stavebního úřadu často přesahuje jeden rok, to znamená faktickou nepřezkoumatelnost zákonitosti většiny závazných stanovisek vydávaných pro účely řízení podle stavebního zákona, jakož i na ně navazujících výrokových částí rozhodnutí stavebních úřadů, a to nejen v přezkumném řízení, ale takto dokonce i v odvolacím řízení.

Novelou je ohroženo právo na pokojné užívání nemovitostí

- **Senátoři požadují zrušení ustanovení odstavce 3 věta první ve slovech podle tohoto zákona v § 70 zákona ČNR č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění zákona č. 225/2017 Sb.**

Toto novelizující ustanovení – v § 70 odst. 3 se slova *správního řízení* nahrazují slovy *řízení podle tohoto zákona* – bylo do původního vládního návrhu zákona vloženo pozměňovacím návrhem poslanců Františka Adámka a Jaroslava Foldyna. Tento pozměňovací návrh byl Poslaneckou sněmovnou schválen na její 56. schůzi 5. dubna 2017 v rámci třetího čtení.

Poslanci Adámek a Foldyna odůvodnili svůj pozměňovací návrh následovně: „Cílem je omezit vstup spolků do dalších částí stavebního řízení, zejména do povolovacích procesů tzv. podřízených staveb, kde se dnes otevřel prostor pro další neoprávněné prodlužování stavebních a povolovacích procesů. V České republice mají spolky, jejichž předmětem činnosti je ochrana životního prostředí, velmi silné postavení a v mnoha případech jsou jim svěřeny nástroje, kterými mohou docílit významných obstrukcí, jež mohou zapříčinit odliv investorů a zamezit tak i případné tvorbě nových pracovních míst. Cílem návrhu je zabránění nadměrným a nepodloženým blokadám výstavby a potencionálního ekonomického rozvoje.“

Senátoři však toto odůvodnění rozporují a domáhají se dodržování práva být slyšen a práva pokojného užívání nemovitostí. Každá osoba, která může být dotčena ve svých právech, svobodách nebo zájmech správním aktem, může ve vztahu k němu uplatnit skutečnosti a argumenty a v odpovídajících případech i navrhnout důkazy, ke kterým správní orgán musí přihlídnout. Pokud tedy správní orgán (stavební úřad) rozhoduje ve správním řízení o umístění nebo povolení určitého záměru, který se může přímo dotknout nájemního či odvozeného užívacího práva určité osoby k určitému pozemku, stavbě, bytu či nebytovému prostoru, není z hlediska ústavněprávního akceptovatelný názor, že by „právo na pokojné užívání“ těchto nemovitých majetkových hodnot nebylo jejím „právem“ ve smyslu čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, jehož ochrany by se dotčená osoba nemohla v příslušném řízení domáhat.

Senátoři dále ve svém návrhu k ústavnímu soudu namítají, že uváděné důvody jsou nepodložené. Neexistuje žádná odborná statistika, natož studie, ze které by vyplývalo, zda či do jaké míry spolky „neoprávněně prodlužují“ správní řízení nebo se v nich dopouštějí „významných obstrukcí“ či „nadměrných a nepodložených blokad“. Pokud v důsledku odvolání či žaloby spolku někdy došlo ke zrušení napadeného rozhodnutí stavebního úřadu, nemohlo jít o obstrukci či blokadu výstavby ze strany spolku, ale o ochranu zákonitosti nebo správnosti rozhodnutí ze strany nadřízeného správního orgánu nebo soudu.

Napadené ustanovení, které podle stavebního zákona zcela a bez výjimky vyloučilo z účastenství dotčené nájemce a jiné uživatele nemovitostí a rezidenty (sdružované ve formě spolků) ve správních řízeních o středně velkých záměrech, což je 90 % všech stavebních záměrů, představuje nepřiměřené omezení základního práva této skupiny dotčených osob domáhat se stanoveným postupem svých práv u jiného orgánu.

V důsledku toho všichni lidé, kteří žijí v bezprostředním okolí budoucího středně velkého záměru dotýkajícího se přírody v místě jejich bydliště, mají subjektivní právní vztah k dotčenému místu, ale nemají vlastnické nebo jiné věcné právo k sousedním pozemkům nebo stavbám, zcela a bezvýhradně proto ztrácejí jakoukoli procesněprávní možnost ovlivnit rozhodování stavebního úřadu o umístění a povolení takového záměru.

Zákonodárce má řadu alternativních účinných legislativních způsobů, jak výrazně omezit procesněprávní postavení dalších dotčených osob coby účastníků správních řízení o středně velkých záměrech podle stavebního zákona, aby byl dostatečně ochráněn kolidující zájem na rychlém a efektivním průběhu správního řízení. Rozhodně však za tím účelem nemusí tyto další dotčené osoby z příslušných správních řízení a priori zcela eliminovat. Jinak řečeno, zákonodárce

mohl původní rozsah práva spolků na účastenství ještě více omezit dalšími zpřísnujícími podmínkami. Nic z toho však nevyužil a jejich účastenství zcela zrušil.

Vybráno z návrhu skupiny senátorů na zrušení jednotlivých ustanovení zákona č. 183/2006 Sb. a zákona ČNR č. 114/1992 Sb., obou ve znění zákona č. 225/2017 Sb.

Více viz Ústavní soud v Brně: www.usoud.cz/fileadmin/user_upload/Tiskova_mluvci/Navrhy/Pl_US_22_17_navrh.pdf

Pozn.: Návrh sedmnácti senátorů vychází ze stanoviska dvaadvaceti expertů čtyř právnických fakult. Podpořilo ho pět senátorů zvolených s podporou Zelených včetně bývalé ústavní soudkyně Elišky Wagnerové, sedm senátorů za KDU-ČSL včetně místopředsdkyně horní komory Miluše Horské, tři sociální demokraté včetně exministra pro lidská práva Jiřího Dienstbiera, senátorka Alena Dernerová (za SD-SN) a místopředseda Senátu PČR Jiří Šesták (za STAN). K předložení bylo třeba nejméně sedmnácti senátorů.

Mění se vyhláška o dokumentaci staveb

Od 17. července do 7. srpna 2017 stanovilo MMR meziřesortní připomínkový řízení návrhu vyhlášky, kterou se mění vyhláška č. 499/2006 Sb., o dokumentaci staveb, ve znění vyhlášky č. 62/2013 Sb. a vyhlášky č. 169/2016 Sb., o stanovení rozsahu dokumentace veřejné zakázky na stavební práce a soupisu stavebních prací, dodávek a služeb s výkazem výměr.

Autorizovaným osobám, které mají v databázi ČKAIT uvedenu e-mailovou adresu (28 672 členů Komory), byly 18. července 2017 dopoledne rozeslány podklady se žádostí o zaslání připomínek do 31. července 2017, 10.00 hod., v předepsaném tabulkovém formátu. Legislativní komise ČKAIT obdržela 406 připomínek od 45 autorizovaných osob. Do těchto připomínek byly zahrnuty i názorově sjednocené připomínky aktivů PS a TPS, TZS, komisí technické, malého a středního podnikání a legislativní. Celkem 23 autorizovaných osob se vyjádřilo textově, ne tabulkově; některé jejich připomínky konkretizující obsah vyhlášky byly do celkového seznamu připomínek zahrnuty. Mimořádné jednání Legislativní komise ČKAIT včetně účasti zástupců připomínkových aktivů a komisí ČKAIT za účelem vypořádání došlých připomínek proběhlo 1. srpna 2017. Na základě zevrubné vzájemné diskuse se vygenerovalo k novele vyhlášky č. 499/2006 Sb. celkem 24 zásadních a šest doporučujících připomínek; k vyhlášce č. 169/2016 Sb. byla akceptována jedna doporučující připomínka. Konečný počet připomínek vyplynul z důvodu, že se mnoho připomínek opakovalo a z nepřijetí těch, které byly v rozporu se souvisejícími předpisy anebo nebyly dostatečně zdůvodněny.

Připomínky ČKAIT odeslané na MMR byly zaměřeny zejména na následující body

- Vzájemný nesoulad příloh týkající se pojmosloví (stavba, objekty, zařízení).
- Požadavek Komory, aby do dokladové části nebyly vyžadovány doklady o splnění požadavků podle jiných právních předpisů vydané příslušnými správními orgány nebo příslušnými osobami a dokumentaci

zpracovanou osobami oprávněnými podle jiných právních předpisů. Tyto doklady zabezpečuje žadatel (stavebník), nejsou součástí dokumentace / projektové dokumentace, kterou zpracovává projektant.

- Vyjmutí požadavku *posouzení potřeby koordinátora bezpečnosti a ochrany zdraví při práci podle jiných právních předpisů*. Koordinátor musí být určen při přípravě stavby od zahájení prací na zpracování projektové dokumentace pro stavební řízení do jejího předání zadavateli stavby a při realizaci stavby od převzetí staveniště prvním zhotovitelem do převzetí dokončené stavby zadavatelem stavby. Tato část textu není v souladu s § 14 zákona č. 309/2006 Sb.
- U statického posouzení na doplnění použitých podkladů – základních norem, předpisů, údajů o zatíženích a materiálech. V současné době, kdy dochází k rychlým změnám v normách, jsou tyto základní údaje nutné a slouží jako podklad pro případné navazující projekty.
- U části Popis vlivů stavby na životní prostředí a jeho ochrana na doplnění protokolu o určení vnějších vlivů.
- U části Zásady organizace výstavby na doplnění zásad zařízení staveniště včetně využití nových a stávajících objektů.
- V poslední příloze vyhlášky týkající se stavebního deníku se požaduje vzorový podpis, dále zápis o tom, kdo skutečně prováděl dílčí části stavby (údaje o subdodavatelích) a také to, aby pravidelně denní záznamy byly v úředním jazyce (nutnost z hlediska volného pohybu osob v rámci EU a jiných států).

Představenstvo ČKAIT a Legislativní komise ČKAIT děkuje všem autorizovaným osobám, které se do připomínkového řízení zapojily.

Legislativní komise ČKAIT

Nové požadavky pro stavby pro plnění funkcí lesa

V poslední době nemůže projektantům či zhotovitelům uniknout zvýšená pracovní aktivita Sekce lesního hospodářství na Ministerstvu zemědělství. Aktivita je to záslužná, neboť z jejich popudu a s jejich tichou či naopak hlasitou podporou se daří aktualizovat potřebné technické standardy, resp. normy ČSN a vyhlášky vztahující se ke stavbám pro plnění funkcí lesa.

V loňském roce, mimo aktivitu MZe, vstoupila v platnost aktualizovaná norma ČSN 75 2106-1 Hrazení bystřin a strží – Část 1: Obecně (chystá se 2. část), pracuje se na ČSN 73 6108 Lesní cestní síť. Obě tyto oborové normy, resp. jejich probíhající či dokončené aktualizace, rozhybaly práce na novelizaci vyhlášky o technických požadavcích pro stavby pro plnění funkcí lesa (také SPFL).

Vyhláška č. 239/2017 Sb., o technických požadavcích pro stavby pro plnění funkcí lesa, která byla zveřejněna 28. července 2017 s účinností od 1. ledna 2018, se v obecné rovině dělí na tři hlavní okruhy SPFL. Z pohledu lesních dopravních cest a z pohledu hrazení bystřin a strží navazuje na proběhlé aktualizace ČSN, definuje základní principy staveb a vytváří základní technický rámec pro stavby spadající do těchto dvou inženýrských disciplín. Jako třetí okruh staveb pro plnění funkcí lesa definuje vyhláška stavby pro úpravu vodního

režimu lesních půd, neboť stále platí, že zalesnění či kvalitní lesní porost je jedním z nejlépe fungujících protierozních opatření, resp. půdoochranným prvkem (lesy ochranné, lesy zvláštního určení). Zavlažovací a odvodňovací stavby jsou pro správné fungování a růst lesa vnímány jako stěžejní a koncepčně na ně navazují stavby hrazení bystřin a strží (správněji řečeno – funkčně se doplňují).

Oproti minulému znění vyhlášky byl z novelizovaného textu vyškrtnut paragraf definující požadavky na malé vodní nádrže v lesích. Pro projektanty, kteří se budou i nadále zabývat návrhem VN v lesích, platí doporučení, aby i přes některé zjevné rozdíly lesní a zemědělské krajiny využívali i při zpracování projektové dokumentace VN v lesích normu ČSN 75 2410 Malé vodní nádrže. Požadavek maximální velikosti hladiny při hladině normálního nadržení do 2 ha, aby VN mohla dál spadat do kategorie staveb pro plnění funkcí lesa a pozemek zátopy nebyl trvale vyjmutý z PUPFL (pozemky určené k plnění funkcí lesa), platí nadále i přes vyškrtnutí textu o VN v lesích z vyhlášky.

Ing. Adam Vokurka, Ph.D.

profesní aktiv Stavby vodního hospodářství
a krajinného inženýrství a stavby pro plnění funkcí lesa

Žaloba Evropské komise na německý honorářový řád inženýrů a architektů

Evropská komise (EK) podala v řízení o porušení Smlouvy o fungování Evropské unie v souvislosti s německým honorářovým řádem pro architekty a inženýry (HOAI) žalobu k Soudnímu dvoru Evropské unie (SDEU) kvůli lpění na minimálních a maximálních sazbách HOAI. Oznámila to už v listopadu 2016.

Tomuto kroku předcházela obsáhlá korespondence a dlouhodobější dialog mezi komisí a německou spolkovou vládou, podporovanou komorami a svazy dotčených projektových profesí. Bohužel bez úspěchu – nepodařilo se vymluvit komisi její pohled na věc a komise nyní pokračuje v započatém řízení.

Lze zajistit kvalitu projektování pojištěním?

Žalobní spis EK přitom neobsahuje žádné nové aspekty, které by stály za zmínku. Z pohledu Spolkové inženýrské komory (BingK) se spíše jedná o pokus kriticky zvážit argumenty, které Německo již v probíhajícím řízení předneslo. Komise přitom i nadále uvádí více než pochybné zásady a tvrzení. Jako příklad lze jmenovat negaci dřívějších rozhodnutí SDEU, výrok, že kvalitu v projektování lze zajistit např. také povinným pojištěním odpovědnosti při výkonu povolání, nebo opakovaně používané podnikové ukazatele. Ty mají být podle EK způsobilé k měření produktivity i v malých a středních projektových kancelářích. Přesto však řízení nebude vůbec jednoduché.

Závazné sazby pro projektování má jen Německo

SDEU má sklon používat pro větší členské státy přísnější měřítko – Německo je navíc jedinou zemí v EU, která má závazné sazby pro projektování staveb. V jádru nakonec půjde o snahu přesvědčit soudce pomocí fundovaného empirického materiálu o tom, že HOAI neslouží pouze k zajištění příjmů určité profesní skupiny, ale že skutečně přispívá k cílům, které uvádějí projektanti a spolková vláda. Resortní Spolkové ministerstvo hospodářství a Spolkové ministerstvo stavebnictví se v této souvislosti pochvalně vyjádřily o posudcích, které předložily Spolková inženýrská komora, Spolková komora architektů (BAK) a Výbor pro honorářový řád (AHO). Tyto posudky uvádějí pádné a srozumitelné argumenty pro zachování minimálních a maximálních sazeb.

K žalobě se strany vyjádří do září, rozsudek bude za rok

Lhůta pro písemné vyjádření k žalobě je začátek září. Následně bude mít každý z účastníků ještě jednu možnost reagovat na argumenty druhé strany. Budou také aktuálně stanoveny organizační rámcové podmínky pro samotné řízení. K těm patří například určení toho, která

komora bude pro řízení příslušná, a zda SDEU bude angažovat generálního advokáta; s tím však lze snad z důvodu závažnosti a zásadního významu této kauzy počítat.

BlngK, BAK a AHO budou další postup bezprostředně sledovat a doprovázet. Kolik času si řízení vyžádá přitom nelze odhadnout; rozsudek však nelze očekávat před koncem roku 2018.

HOAI – základní pilíř osvědčeného systému

Požadavek Evropské komise na zřeknutí se závazných cen především se zřetelem k minimálním sazbám z pohledu Spolkové inženýrské komory otřásá základním pilířem osvědčeného systému svobodných povolání. Zrušení cenového rámce, který předepisuje HOAI, by masivně ohrozilo kvalitu při projektování a výstavbě. To by mělo především důsledky pro spotřebitele, neboť za nízkou cenu nelze trvale dodávat dostatečnou kvalitu. Nakonec by o tom, co, resp. jak se bude projektovat a stavět, rozhodovala už pouze cena – kvalita by byla druhořadá. Na internetových stránkách hoai.news, zřízených na podporu HOAI, vyzývá proto BlngK všechny projektanty, aby se zasadili o zachování HOAI. Z těchto agitačních stránek lze například stáhnout různé upoutávky a využít je při vlastní webové prezentaci, nebo je rozšiřovat prostřednictvím sociálních sítí.

Martin Falenski

právník, hlavní jednatel Spolkové inženýrské komory
překlad: Ing. Jana Zachová

Budova Soudního dvora EU v Lucemburku (foto: CC0 Tercer, Wikipedia.org)

Vláda ČR se nepřipojí k prosazení závazných honorářových řádů

V souvislosti s probíhající žalobou u Soudního dvora Evropské unie proti honorářovému řádu německých inženýrů se obě profesní komory ČKAIT i ČKA v červenci 2017 obrátily na předsedu vlády ČR Bohuslava Sobotku a požádaly ho o podporu Spolkové republiky Německo ve věci honorářového řádu za služby architektů a inženýrů (HOAI).

Podpora závaznosti HOAI a jeho použití v Evropské unii bude drobným, ale potřebným krokem ke zlepšení celkové situace ve stavebnictví, neboť kvalita služeb za navrhování staveb je zásadním iniciátorem výstavby a udržitelnosti stavby po celou dobu jejího trvání. ČKAIT i ČKA se snaží vypracovat obdobný závazný instrument k podpoře znalosti o ceně práce za služby. Také Ministerstvo pro místní rozvoj projevilo snahu napomoci a vydat společný honorářový řád. Bohužel ani ve Sněmovně PČR, ani v Senátu PČR tato snaha nezískala podporu.

Spolková republika Německo je dosud jediným státem, který uplatňuje závazný honorářový řád za služby architektů a inženýrů, což Evropská komise vyhodnotila jako nedodržení Smlouvy o fungování Evropské unie a v návaznosti na to se rozhodla předat tuto otázku k posouzení Soudnímu dvoru EU. Evropská komise je názoru, že závazné maximální a minimální sazby HOAI nejsou v souladu s evropským právem, a to konkrétně s článkem 15 směrnice EU o službách (směrnice 006/123/EC), a že porušují právo na usazování podle článku 49 TFEU.

V souladu s působností ČKAIT stanovenou zákonem a v rámci ochrany prostředí naší země stejně jako ochrany spotřebitele jsem jménem naší Komory vyzval Bohuslava Sobotku k jednání o vydání dokumentu, jehož obsahem bude metodika ke stanovení přiměřené výše honoráře za projektové služby architektů a inženýrů. Současně jsem požádal o podporu Spolkové republiky Německo v uvedené záležitosti u Soudního dvora Evropské unie formou intervence, neboť je v zájmu všech států EU, aby praxe v Německu, která je hodna následování, nebyla rozhodnutím Soudního dvora EU zakázána.

Bohužel jsem 31. srpna 2017 obdržel zamítavou odpověď podepsanou PhDr. Vladimírem Špidlou, ředitelem odboru poradců předsedy vlády, který nás v otázce prosazování honorářového řádu v ČR odkázal na Ministerstvo pro místní rozvoj. Dále uvedl, že nelze očekávat, že by se Česká republika vyjadřovala k tomuto řízení vedenému u Soudního dvora Evropské unie proti Spolkové republice Německo.

Ing. Pavel Křeček
předseda ČKAIT

Odpovědnost zaměstnanců končí na 4,5násobku platu

Odpovědnost autorizovaných osob (které jsou v zaměstnaneckém poměru) za způsobenou škodu je limitována zákoníkem práce a může dosáhnout maximálně 4,5násobku hrubé měsíční mzdy.

Příklad z praxe: velká škoda z levně odvedené práce

Autorizovaná osoba, která není OSVČ – tedy nemá IČ, přijala v souladu s ustanovením § 14 odst. 1 písm. c) autorizačního zákona zakázku mimo hlavní pracovní poměr na dohodu o provedení práce za 3000 Kč. Z výkonu této činnosti vznikla škoda, která činila 130 000 Kč. Pojistné plnění pojišťovna přiznala správně ve výši 13 500 Kč, tj. 4,5násobku platu uvedeného v dohodě o provedení práce. Vznikla tedy otázka, kdo investorovi zaplatí zbylou škodu. Obecně odpovědnost nese zaměstnavatel (tzn. ten, kdo uzavřel s investorem smlouvu o dílo) a ten by měl být pojištěn na vyšší limity pojistného plnění než 4,5násobky mezd svých zaměstnanců. Poté může zaměstnavatel po svém zaměstnanci, který je konkrétně za škodu odpovědný, požadovat náhradu škody, a to maximálně do 4,5násobku hrubé mzdy (nebo 4,5násobku odměny uvedené v dohodě).

Nejen v souvislosti s novým občanským zákoníkem přibývají dotazy týkající se profesní odpovědnosti autorizovaných osob. Tento článek odpovídá na otázku, jaká je odpovědnost autorizované osoby nepodnikající, která ani nemá uděleno IČ podle zákona o živnostenském podnikání.

Odpovědnost AO (bez IČ) v pozici zaměstnance v souběhu s výkonem činnosti na dohodu o provedení práce

Osoby nepodnikající mohou svou autorizovanou činnost oficiálně vykonávat pouze v režimu zákoníku práce, který současně limituje jejich odpovědnost za újmu. Základními pracovními vztahy jsou pracovní poměr a právní vztahy založené dohodami o pracích konaných mimo pracovní poměr. Práce konané mimo hlavní pracovní poměr lze dále členit na dohodu o provedení práce a dohodu o pracovní činnosti.

Ve všech výše uvedených případech lze všeobecně shrnout, že zaměstnanec ručí zaměstnavateli za škody způsobené z nedbalosti maximálně do výše 4,5násobku průměrného hrubého měsíčního výdělku. Pomineme-li zvláštní případy, kdy zaměstnanec způsobí škodu úmyslně, pod vlivem návykové látky apod., potom zaměstnavatel po zaměstnanci ze zákona nemůže vymáhat více (upravuje § 257 odst. 2, zák. č. 262/2006 Sb.). Je-li sjednána jednorázová splatnost odměny z dohody až po provedení celého pracovního úkolu, je rozhodným obdobím (§ 354 odst. 1) celá doba, po kterou trvalo provedení sjednaného pracovního úkolu. V tomto případě je odpovědnostní limit stanoven jako 4,5násobek dohodnuté odměny.

Pokud tedy AO, která nepodniká, dostane nějakou zakázku mimo HPP, je důležité, aby

s investorem uzavřela některou z výše uvedených dohod o práci konané mimo HPP, čímž limituje svoji odpovědnost za škody způsobené z nedbalosti maximálně do výše 4,5násobku průměrného hrubého měsíčního výdělku.

Výjimku z výše uvedeného tvoří tzv. příležitostný příjem definovaný zákonem č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, který ovšem řeší otázku daňovou a nijak nelimituje odpovědnosti za škodu.

Nový občanský zákoník definuje pro mnohé dosud neznámý typ újmy, nazývaný Škoda způsobená informací nebo radou a popsany je v § 2950 zákona č. 89/2012 Sb. (nový občanský zákoník), který říká: *Kdo se hlásí jako příslušník určitého stavu nebo povolání k odbornému výkonu nebo jinak vystupuje jako odborník, nahradí škodu, způsobí-li ji neúplnou nebo nesprávnou informací nebo škodlivou radou danou za odměnu v záležitosti svého vědění nebo dovednosti.*

U osob podnikajících platí, že ručí celým svým majetkem a žádný zákon ani zákoník práce nelimituje jejich odpovědnost. Prevencí v tomto případě může být nejenom profesionální přístup a správné zhodnocení požadavků investora, ale také připojištění.

Podrobné informace Vám poskytne správce pojištění, firma GrECo JLT Czech Republic s.r.o.

Ing. Petra Bartoníčková

GrECo JLT Czech Republic s.r.o.

Profesní aktiv oboru požární bezpečnost staveb

Aktuální problémy řešené na aktivu oboru požární bezpečnost staveb (PBS) v 1. polovině roku 2017 se týkaly problematiky aplikace novely normy ČSN 73 0810 Požární bezpečnost staveb – Společná ustanovení.

Druhý aktiv oboru požární bezpečnost staveb se konal 21. března 2017. Pozvání byli účastníci loňského aktivu, dále byly pozvány všechny autorizované osoby v oboru PBS, což bylo v dané době 504 osob, z toho 143 z oblasti

Praha a Středočeský kraj. Celkem 35 osob podekovalo za pozvání a přihlásilo účast, deset se jich omluvilo z důvodu časového zaneprázdnění a požádalo o další informace, pět osob konání aktivu zkritizovalo a účast předem odmítlo a ostatní ne-

reagovali. Nakonec se zúčastnilo aktivu 32 osob převážně z řad projektantů v daném oboru.

Oslovení byli předem vyzváni k zaslání zásadního problému v oblasti PBS, který jim přináší v jejich praxi velké komplikace, což většina odpovídaj-

cích učinila. Po krátkém zahájení aktivu a informací o aktuálním dění v ČKAIT začala diskuse o stavu přijímání norem v rámci ÚNMZ a o možnostech připomínkování norem v procesu jejich tvorby. Účastníci využili přítomnosti předsedy TNK 27, ptali se na aktuální stav novelizace kodexu požárních norem, upozorňovali na malou informovanost odborné veřejnosti o průběhu tvorby změn těchto norem a velice malé možnosti připomínkování.

Problematika aplikace norem

Následovala diskuse o zkušenostech s aplikací novely normy ČSN 73 0810 Požární bezpečnost staveb – Společná ustanovení z července 2016 a o kolizích některých článků této normy s články ostatních ČSN kodexu PBS. Byla vysvětlena zásada určení priority při více současně platících předpisech: kde platí vyšší předpis nad nižším, speciální předpis nad obecným a při dvou stejných předpisech platí novější.

Předseda TNK 27 dále informoval o chystaných novelách kodexu norem PBS. Bylo konstatováno, že ČKAIT by se měla více věnovat

spolupráci na tvorbě norem s TNK, prozatím chybí zpětná vazba – na webu ČKAIT by mohlo být upozornění na novelizaci a tvorbu nových ČSN, váží se na ně i jiné normy, nejenom požární.

Dále následovala diskuse o problémech, které označily pozvané osoby jako zásadní. Podle odpovědí oslovených osob při e-mailové korespondenci byla vybrána tato témata:

- vnější odběrní místa požární vody (nutnost přehodnocení objemu nádrží, vzdálenosti míst, lepší spolupráce správců sítí);
- mateřské školy určené pro děti od tří let, ve kterých jsou však umísťovány již děti ve věku od dvou let;
- koordinace PBZ, autorský dozor na zařízení PBS během výstavby, funkční zkoušky jednotlivých zařízení;
- požadavky na instalaci tlačítek central stop, total stop – kde musí být umístěna a jaké doklady musí být předloženy ke kolaudaci;
- upozornění na nutnost revize normy ČSN 65 0201 Hořlavé kapaliny – Prostory pro výrobu, skladování a manipulaci.

Jak upozornit na stávající problémy?

Bylo konstatováno, že tyto problémy jsou tvůrcům ČSN známy, ale procesy změn a novelizace ČSN jsou zdoluhavé a finančně nákladné. Nicméně bylo naznačeno, jak budou v dohledné době tyto nesrovnalosti řešeny.

Z jednání aktivu vyplynula zejména potřeba autorizovaných osob v oblasti PBS upozornit na sporné články v ČSN, snažit se je řešit a sledovat jejich vývoj při novelizaci ČSN.

Přítomní také upozorňovali na omezený přístup autorizovaných osob k nahlížení do ČSN, dále ne vždy vstřícné jednání pracovníků HZS při schvalování projektové dokumentace, jako zásadní problém však všichni jednomyslně označili proces tvorby a novelizace norem.

Ing. Vladimíra Špačková

vedoucí aktivu PBS, členka

Představenstva ČKAIT a členka výboru oblasti ČKAIT Praha a Středočeský kraj

Regenerace bytového fondu a veřejných budov

Již potřinácté se v Hradci Králové uskuteční ve dnech 21.–22. listopadu celostátní odborná konference Regenerace bytového fondu a veřejných budov. Účelem letošního ročníku konference bude seznámení technické veřejnosti s legislativními podmínkami úspěšné realizace regenerace bytového fondu a veřejných budov spolu s prezentací nových vhodných materiálů a systémů zajišťujících snížení jejich energetické náročnosti a zdravého vnitřního prostředí.

Pozornost bude věnována, s ohledem na nedávné události v Londýně, i zajištění požární bezpečnosti dodatečně zateplováných objektů v České republice. Konference je připravována ve spolupráci s Českou komorou autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, Svazem podnikatelů ve stavebnictví v ČR, Státním fondem rozvoje bydlení, Státním fondem životního prostředí, Cechem pro zateplování budov, Svazem zkušeben pro výstavbu a dalšími významnými institucemi.

Více informací na stránkách:
www.regeneracebytovehofondu.cz

Zateplení budovy bylo hlavní příčinou ničivého požáru bytového domu v Londýně. Podrobnější informace si můžete přečíst v ESB 3/2017 na www.magazin-esb.cz (foto: Natalie Oxford, Creative Commons, CC BY 4.0 International, via Wikimedia Commons)

Činnost aktivu oboru pozemní stavby

Velký aktiv oboru pozemní stavby se konal 21. června 2017 ve 14.00 hod. v posluchárně ČKAIT v Praze. Sešlo se třicet účastníků, byli mezi nimi čtyři členové představenstva, tři pracovníci ČKAIT, další čtyři účastníci malého aktivu PS, sedm hostů (zástupci projektových kanceláří MPO, CAD Studia, CASUA, spol. s r.o. a AED project, a.s., dále VŠB, firmy Metrostav a.s. a ČSOB).

Povinná autorizace technického dozoru investora v novele stavebního zákona

Prvním bodem aktivu bylo seznámení s novelou stavebního zákona, která mimo jiné přinese i povinnou autorizaci technického dozoru investora (TDI) pro stavby financované z veřejných prostředků. Tato změna vyvolala dotazy na téma: jaké budou zkoušky, jaký bude požadavek na vzdělání, požadovaná praxe, obor autorizace, jaká živnost, jaká je náplň činnosti TDI, jaký bude dopad na pojištění TDI.

Bylo zodpovězeno následovně: zkoušky budou stejné, pojištění se nemění, obor autorizace bude podle převažujícího druhu stavby, lze využít překrývání oborů podle AZ, živnost bude na projektovou činnost ve výstavbě nebo provádění staveb. Je dále nutno dorešit dotazem ČKAIT na Živnostenský úřad ČR upřesnění živnosti a vyžádat od autorizační rady upřesnění rozsahu autorizačních zkoušek.

BIM

Nejprve byli přítomní seznámeni se zkušenostmi při používání metody BIM v projektování pracovníky projektových kanceláří CASUA a AED project, s využitím při realizaci pracovníky firmy Metrostav a.s., s výukou facility managementu na VŠB, s poznatky uživatele stavby zhotovené v BIMu i se zkušenostmi dodavatele software.

Ministerstvo průmyslu a obchodu představilo koncepci zavádění metody BIM v ČR, požadavky na software, hardware, vzdělávání, základní organizační opatření, pilotní projekty a základní technická opatření.

Bylo uvedeno, že BIM má sedm dimenzí (3D, čas, peníze, facility management a energetickou koncepci). Důležité je správné zvolení jednotného formátu. Zatím není jasná vazba mezinárodních a národních formátů. Model musí být ve formě strukturovatelné databáze pro vhodné předávání informací od projektanta ke zhotoviteli a následně k uživateli. U zhotovitele je nutný soulad mezi subdodavateli.

ČKAIT by se chtěla stát členem skupiny CZ BIM, a to ve spojení s ČSSI. V současné době existuje technická normalizační komise TNK 152 pro BIM, kde má ČKAIT svého zástupce. Dále bylo upozorněno na nutnost úpravy ČSN (zobrazení 3D do 2D není vždy srozumitelné). Je nutno rovněž dorešit úložiště dokumentů. Má být centrální, nebo místní? Vzniká také otázka, kdo bude financovat databáze prvků, knihovny. Padl názor, že lze nastavit úroveň propracování BIMu pro určité stupně PD a druhy staveb.

Závěrem bylo konstatováno, že je nutná spolupráce mezi MPO a ČKAIT ve vazbě na CZ BIM. Hosté diskusi formou kulatého stolu ocenili.

Ing. Vladimíra Špačková

vedoucí aktivu PBS, členka

Představenstva ČKAIT a členka výboru oblasti ČKAIT Praha a Středočeský kraj

Otvorové výplně stavebních konstrukcí

Již 12. ročník konference se koná 17.–18. října 2017 v EA Hotelu Tereziánský dvůr v Hradci Králové. Letošní ročník se bude věnovat tématu oken, vnějších a vnitřních dveří, uzávěrů apod., jejichž výběr a realizace má zásadní dopad na základní technické vlastnosti stavby, na památkovou ochranu budov nebo městských zón. Použití nevhodných výrobků do realizovaných staveb je často překážkou v jejich řádném používání.

Přednáškové bloky:

- Novinky v oblasti legislativy a norem, tipy pro výběr oken
- Dřevěná okna, specifické požadavky
- Okna pro energeticky úsporné stavby a stavby šetrné k životnímu prostředí
- Návrh otvorových výplní podle platných norem a předpisů a požadavků stavebníků
- Vady a poruchy staveb způsobené špatným návrhem/montáží výplní otvorů a jejich užíváním
- Údržba a servis výplní otvorů
- Digitalizace ve stavebnictví
- Stínící technika
- Povrchové úpravy výplní otvorů, požadavky na povrchové úpravy a jejich ověřování

Konference je zařazena do programu celoživotního vzdělávání ČKAIT (2 body)

Odborný garant konference:

Technický a zkušební ústav stavební Praha, s.p.

Výzkumný ústav pozemních staveb – Certifikační společnost, s.r.o.

Přípravný výbor:

Ing. Alexander Šafařík – Pštroš – TZÚS Praha, s.p.

Ing. Lubomír Keim, CSc. – VÚPS – Certifikační společnost, s.r.o.

Ing. Štěpánka Lubinová – Sdružení výrobců stínící techniky a jejich částí

Ing. Šárka Janoušková – IC ČKAIT s.r.o.

Ing. Jiří Stránský – Akreditovaná laboratoř IKATES

Doc. Ing. Šárka Šilarová, CSc. – Fakulta stavební ČVUT v Praze

Ing. Jan Klečka – Metrostav a.s.

Ladislav Platil – VÚPS – Certifikační společnost, s.r.o.

Z činnosti oblasti České Budějovice

Oblastní kancelář ČKAIT v Českých Budějovicích se v průběhu prvního pololetí letošního roku kromě běžné agendy zapojila také do organizace řady odborných akcí v regionu.

Odborné semináře

Ze zájmu a dotazů o seminář Informační model stavby (BIM) v navrhování, provádění a provozu staveb bylo zřejmé, že se nejednalo pouze o seznámení se s úvodní problematikou zavádění BIM do praxe, ale že se v dané problematice účastníci semináře již orientují. Přednášející Ing. Štěpánka Tomanová (CAD-BIM s.r.o.), Ing. Tomáš Minka (di5 architekti inženýři s.r.o.), Ing. Dalibor Šulc (ČSOB) a Ing. Jan Šourek (Skanska a.s.) shrnuli a objasnili základní principy a požadavky BIM pro praxi od počátečního návrhu přes projektování, realizaci stavby, provoz i její odstranění. Jednoznačně vyplynulo, že se od prvopočátku musí jednat o spolupráci a koordinaci všech účastníků výstavby. Seminář, který se konal 13. dubna 2017, se zúčastnilo osmnáct autorizovaných osob.

Úzce specializovaný seminář Problematika vybraných způsobů namáhání železobetonových prvků a jejich posouzení podle EN a Moderní způsob výpočtu posouzení ocelových styčníků a kotvení byl zaměřen na seznámení se s produkty – SW programy IDEA StatiCa pro návrh vybraných způsobů namáhání železobetonových prvků a jejich posouzení podle EN, stejně jako na informování o moderních způsobech výpočtu posouzení ocelových styčníků a kotvení. Přednášející M.Sc. Alexander Szotkowski objasnil, k čemu slouží IDEA StatiCa Connection, jaké problémy řeší, vysvětlil nové metody (CBFEM) včetně podrobností výpočetního modelu. Dále informoval o práci se zatížením, výpočetními možnostmi (stabilita, tuhost). Svou přednášku doprovodil konkrétními příklady kotvení a vysvětlením pojmů BIM-Radvance, BIM Tekla Structures a RFEM Link.

Výhodou využití programu je zvýšení jistoty práce stavebního inženýra, úspora času a efektivnost návrhů a dobrá vazba na CAD programy. Bližší informace včetně cenových nabídek lze nalézt na www.ideastatica.com. Seminář, jenž proběhl 18. května 2017, se zúčastnilo jedenáct autorizovaných osob.

Druhé diskusní odpoledne ke stavbě dálnice D3

Jihočeská pobočka Unie mostařů ČR ve spolupráci s oblastní kanceláří ČKAIT uspořádala 8. června 2017 akci nazvanou II. diskusní odpoledne ke stavbě dálnice D3 v úseku Veselí nad Lužnicí – České Budějovice. Akce navázala na loňské setkání nad stejnou problematikou, které mělo úspěch, velkou účast a velmi dobrý ohlas. Exkurzi zahájil předseda jihočeské pobočky UMČR Ing. Josef Pump. Následně proběhla prezentace jednotlivých rozestavěných úseků dálnice se zaměřením na mostní stavby. Úsek Veselí nad Lužnicí – Bošilec prezentoval zástupce firmy STRABAG a.s., technolog stavby Libor Nýdl, úsek Bošilec – Ševětín prezentoval hlavní stavbyvedoucí stavby Miloslav Jindra, Dipl. tech. z firmy SWIETELSKY stavební s.r.o. a další dva úseky Ševětín – Borek a Borek – Úsilné s napojením města České Budějovice prezentoval ředitel stavby firmy EUROVIA CS, a.s., Bc. Václav Nedorost. Z každého úseku byla promítána videoprojekce s komentářem a následnou diskusí. Staveniště si mohli zájemci prohlédnout z obilního sila z výšky 56 m. Akce se zúčastnilo čtyřicet osob, z toho 22 členů ČKAIT, dále zástupci SÚS, JČK a ŘSD ČR.

Jak být úspěšný při získávání stavebního povolení od stavebního úřadu

Dne 15. června 2017 se v aule SPŠ stavební v Českých Budějovicích konal seminář, který byl zaměřen na oblast přípravy a projektování staveb. Přednášející Ing. Milan Pacák, vedoucí odboru územního plánování stavebního řádu Krajského úřadu Královéhradeckého kraje, poutavým způsobem seznámil posluchače se zákonným rámcem práce stavebních úřadů a systémem posuzování žádostí o umístění, povolení a užívání staveb. Za použití praktických příkladů vložil základní povinnosti autorizovaných osob respektovat a hájit veřejný zájem, v případě projektování staveb pak tyto navrhovat do území v souladu s požadavky stavebního

zákona, jeho prováděcích předpisů i dalších předpisů veřejného stavebního práva, a to na základě kvalitně zpracovaných a aktuálních podkladů. Jako pomůcku pro orientaci v předpisech veřejného stavebního práva přednášející ke své prezentaci zpracoval nejen jejich základní přehled, ale i přehled rozhodnutí správních soudů k přednášenému tématu a návody možných textů zpráv projektových dokumentací staveb. Účastníci hojně využili možnosti klást otázky, na které přednášející bezprostředně reagoval. Jednoznačně přínosného semináře se zúčastnilo osmnáct autorizovaných osob.

Ing. František Hladík

předseda oblasti ČKAIT České Budějovice

Konference Památkář, projektant a investor ve vzájemném dialogu

Ve dnech 25.–26. října 2017 proběhne v historické rekonstruované staré radnici v Havlíčkově Brodě již třetí ročník konference o spolupráci památkářů, projektantů a investorů, jež se koná pod záštitou Ministerstva kultury a ve spolupráci s ČKAIT a dalšími partnery. Diskutovat se bude o problémech staveb ve veřejném památkovém prostoru, navrhování mobiliářů, vhodnosti materiálů používaných při opravách historických budov, dále pak o vizuálním a reklamním smogu, uplatnění zeleně a krajinném rázu, industriálních památkách a dalších tématech...

Pro autorizované osoby je účast (po registraci) bez poplatku.

Podrobnější informace včetně přihlášky lze nalézt na stránkách: www.konferencehb.cz.

Dřevostavby podle odborné školy ve Volyni

V letošním roce se oblast ČKAIT České Budějovice stala poprvé spoluorganizátorem 21. mezinárodní konference Dřevostavby ve Volyni.

Pro příští rok má VOŠ a SPŠ ve Volyni v plánu vybavit z evropských prostředků školní laboratoře a vrátit interiérům původní podobu z třicátých let minulého století

Vyšší odborná škola a Střední průmyslová škola ve Volyni ve spolupráci s Oblastní kanceláří ČKAIT v Českých Budějovicích pořádala 12. a 13. dubna 2017 již 21. ročník mezinárodní konference Dřevostavby. Mezinárodní význam a prestiž setkávání odborníků na dřevostavby byl umocněn osobní účastí RNDr. Andreje Jankecha, Ph.D., prorektora Technické univerzity ve Zvolenu, několika děkanů a proděkanů stavebních, lesnických a dřevařských fakult z celé České republiky včetně Mag. Christiana Millera, obchodního rady Rakouského velvyslanectví v České republice a Ing. Eduarda Muřického, náměstka ministra průmyslu a obchodu.

Doprovodné workshopy

• Gulliver – vzducholoď nad centrem DOX

Ve středu odpoledne ve spolupráci s Centrem současného umění DOX proběhl workshop na téma Gulliver, na němž byli hlavními přednášejícími prof. Ing. arch. Martin Rajniš, Leoš Válka a Ing. Zbyněk Šrůtek.

• Tepelně-vlhkostní problémy obvodových konstrukcí s dřevěnými prvky

Druhý den jsme navázali na loňský ročník, kde společně naplňujeme smlouvu

uzavřenou mezi VOŠ a SPŠ ve Volyni a Univerzitním centrem energeticky efektivních budov ČVUT v Praze, a uspořádali workshop věnovaný tepelně-vlhkostním problémům konstrukcí. Velká návštěvnost této doprovodné akce byla garantována mimořádnou osobností na uvedenou problematiku, kterou bezesporu je prof. Ing. Jan Tywniak, CSc., z Českého vysokého učení technického v Praze.

Přednášky

• Rozhledna ve Svatém Mořici

Představena byla konstrukce 19 m vysoké rozhledny ve Svatém Mořici, která byla vyrobena ze dřeva a slavnostně otevřena u příležitosti zahájení 44. mistrovství světa v alpském lyžování letos v únoru. Mimořádně zajímavá konstrukce v podobě lyžaře byla ideovým návrhem Dipl.-Ing. Hermanna Blumera, v minulosti několikrát přednášejícího na naší konferenci, a statický výpočet prováděl jeho syn Dipl.-Ing. Samuel Blumer, který pro změnu přednášel na letošním ročníku. Navíc realizaci prováděla česká firma AGROP NOVA a.s., což jenom dokládá nesmírnou šikovnost a dovednost českých techniků a pracovníků. Uvedené skutečnosti

jednoznačně potvrdil velmi poutavou přednáškou Ing. Jiří Oslizlo z této úspěšné a ve světě známé firmy.

• Specifika energetické náročnosti dřevostaveb na příkladech z praxe

Přednáška Ing. Zdeňka Krejčího věnovaná energetické náročnosti dřevostaveb velmi vhodně doplnila teoretické přednášky na podobné téma, které zazněly v podání představitelů vysokých škol i řady zahraničních účastníků.

• Požár dřevěného montovaného domu vybaveného systémem teplovzdušného vytápění

Přednáška zástupce Hasičského záchranného sboru Jihočeského kraje nrap. Josefa Smolíka velmi objektivně a poutavou formou vysvětlila tematiku, která na naší konferenci zazněla poprvé.

Ohlasy konference

I v letošním ročníku se na semináři objevily nové tváře ze zahraničí a srovnávají naši konferenci s největší akcí zabývající se problematikou dřevostaveb na starém kontinentu – Forum Holzbau v Garmisch-Partenkirchenu, což je pro nás velmi vysoké ocenění, kterého si nesmírně vážíme.

Zájem o obory zpracování dřeva a dřevostavby roste

Hodnocení z pohledu vydařené konference je příznivé, ale pro školu je důležitější úspěšné zvládnutí maturitních zkoušek, absolutoria, následně bakalářských zkoušek a zejména dobré uplatnění absolventů na trhu práce. Stačí se podívat na školní webové stránky, kde zveřejňujeme nabídky zaměstnání, a je zřejmé, že nabídka převyšuje počty studentů. Pro příští rok máme v plánu vybavit z evropských prostředků školní labo-

ratoře, abychom byli schopni ještě více vyjít vstříc našim smluvním partnerům, a potom se vrhneme na úpravy interiérů, abychom jim vrátili původní podobu z třicátých let minulého století.

Pro odborné školy vzniká s rozvojem nových technologií obrovská příležitost, jak absolventům zajistit slušnou životní úroveň a zajímavé zaměstnání. Současně mě mrzí, že ve sdělovacích prostředcích je dopřáváno prostoru pouze lidem, kteří neustále zdůrazňují, že máme malý počet

lidí se všeobecným středoškolským vzděláním. Při vytváření těchto soudů účelově používají argument, že nikdo neví, jak bude vypadat trh práce za třicet let a potom se nejlépe uplatní lidé se všeobecným vzděláním. Osobně uvedenou myšlenku považuji za nesmysl, neboť z politologa, psychologa či filozofa se technik v žádném případě neudělá, kdežto obráceně je to možné poměrně snadno a mám pro své tvrzení dostatek konkrétních příkladů. Stát si platí školství jako službu a nemohu pochopit, proč se za

„své“ peníze vzdává práva rozhodovat, jakým směrem se školství bude ubírat. V době první republiky, kdy byla postavena naše krásná funkcionalistická školní budova, patřilo Československo k nejvyspělejší zemím na světě a jednou z příčin úspěchu bylo i školství, které korespondovalo s požadavky trhu práce a nehledalo své vzory v jiných kulturně a sociálně odlišných zemích.

RNDr. Jiří Homolka
ředitel VOŠ a SPŠ ve Volyni

Spolupráce s hornorakouskými kolegy

Příští rok tomu bude dvacet let, kdy byla podepsána smlouva o spolupráci mezi oblastí ČKAIT České Budějovice a hornorakouskou komorou ARCH+ING (nyní ZT-Kammer der Ziviltechnikerinnen/Architektinnen und Ingenieurinnen Oberösterreich und Salzburg).

Od roku 1998 proběhly desítky společných jednání. Předmětem je již tradičně výměna informací o činnosti obou komor. Letošní schůzka se konala 16. května 2017 v Českých Budějovicích a rozdělili jsme ji na dvě části. V dopolední části jsme jednali v naší kanceláři a diskutovalo se o řadě témat. Zástupci ČKAIT informovali mimo jiné o výsledcích voleb do Představenstva ČKAIT pro období 2017–2020, o změně autorizačního a stavebního zákona. Bylo připomenuto výročí 25 let ČKAIT i 20 let spolupráce ČKAIT s ARCH+ING. Byla představena pro region významná stavba dálnice D3 (prezentace SFDI), členové ARCH+ING obdrželi pozvání na odbornou exkurzi na úsek Ševětín – Borek.

Byla dojednána putovní výstava 9. ročníku PRESTA 2014–2016 v sídle ARCH+ING v Linci, která se uskutečnila v termínu 3.–9. července 2017. Zahraniční kolegové obdrželi publikace Inženýrská komora 2017, Stavebnictví (ročník 2016), almanach 150 let založení SIA.

Zástupci hornorakouské komory ZT informovali o připravované změně zákona o výkonu povolání. Rakouská komora má být nositelem udělování autorizací. Byla prezentována práce komise ECEC (Evropské rady inženýrských komor) k projektu obecných zásad vzdělávání inženýrů pro

uznání profese inženýr-autorizovaný inženýr. Diskutovalo se o zadávacím řádu veřejných zakázek na projektové práce (duševní práce) ve vztahu k nejnižší nabídkové ceně, což má za důsledek ohrožení kvality a nevýhody pro malé zakázky jednotlivě pracujících členů.

Odpolední jednání proběhlo na Vysoké škole technické a ekonomické v Českých Budějovicích a bylo věnováno spolupráci oblasti s touto vysokou školou. Po vzájemném představení rektor Ing. Marek Vochozka informoval o desetiletém fungování školy (předání almanachu), o počtech studentů a studijních

oborech, rozvoji školy a snaze o přechod na školu univerzitního typu. Vyzdvihl i spolupráci s oblastí ČKAIT České Budějovice. Prošli jsme společně nově postavenou budovu laboratorů a byli informováni o zaměření školy na praktickou výuku (ve spojení se stavebními firmami) a na vlastní poznávání vlastností stavebních materiálů a hmot a vědecký výzkum (jako příklad byl uveden výzkum úniku tepla z mezistřešních prostor).

Ing. František Hladík
předseda oblasti ČKAIT České Budějovice

Zástupci oblasti ČKAIT České Budějovice a hornorakouské komory ZT

Městský inženýr – městský architekt

Esteticky zvládnutý prostor s funkčními závadami v technické a dopravní infrastruktuře nesplňuje požadavky veřejnosti stejně tak jako technicky dokonalý koncept s estetickými nedostatky nesplňuje požadavky žádoucí kulturní úrovně.

Kruhový kongresový sál hotelu Thermal se stal dějištěm letošní konference Městské inženýrství Karlovy Vary (foto: Jan Borecký)

Letošní 22. mezinárodní konference Městské inženýrství Karlovy Vary, která se konala 9. června 2017 v kongresovém sále hotelu Thermal, potvrdila význam spolupráce městského inženýra a městského architekta v evropských zemích.

Konference byla pořádána jako součást Dnů stavebnictví a architektury Karlovarského kraje 2017. Pořadatelem byla Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě a Český svaz stavebních inženýrů ve spolupráci s dalšími zahraničními organizacemi. Záštitu nad pořádáním konference převzali ministryně pro místní rozvoj, ministr kultury, ministr průmyslu a obchodu, hejtmanka Karlovarského kraje a primátor města Karlovy Vary.

Průběh konference lze považovat za velmi úspěšný. Příspěvky prezentované na konferenci se zabývaly přístupy rozvoje měst z pohledu dvou profesí, a to jak z pohledu technického, tak výtvarného. Spolupráce městského inženýra s architektem pak vede k rozvoji měst a ke zlepšování životního prostředí a životních podmínek urbánního prostředí.

Spolupráce inženýrů a architektů je nutná

Poznatky z obsahové části konference můžeme shrnout do několika bodů. Městské inženýrství je mezioborová disciplína, jejíž činnost je ovlivněna územně technickými podmínkami a jako obor se opírá o několik oblastí vzájemně propo-

jených a na sebe navazujících. Městské inženýrství pokrývá širokou škálu aspektů celkové koncepce udržitelného rozvoje urbanizovaného území, zahrnující jak problematiku veřejné infrastruktury, tj. rozvoj a spolehlivost veřejné infrastruktury, tak i územně technickou problematiku, tj. udržitelný rozvoj sídel.

Budovy, komunikace, infrastruktura, zeleň, vodní prvky a městský mobiliář vytvářejí veřejný prostor s dominantami, panoramaty a kompozičními osami.

Aby vytváření nebo rekonstrukce veřejného prostoru byly řešením komplexním, je třeba uplatňovat ve vzájemném souladu jak hlediska technická – funkční, jejichž zásadami se zabývá městské inženýrství, tak estetická – kulturní, jejichž zásadami se zabývá urbanismus a architektura.

Z jednání konference vyplývá, že je potřebné kontinuální celoživotní vzdělávání odborníků v oblasti městského inženýrství, podložené kvalitně zpracovanými odbornými publikacemi a studijními materiály.

Vznik Mezinárodní organizace městských inženýrů

Významnou událostí v oboru je vznik Mezinárodní federace městského inženýrství (International Federation of Municipal Engineering – IFME) se sídlem v Austrálii. Je to významná mezinárodní instituce zaměřující se na problematiku městského inženýrství. Tato organizace podporuje technické a kulturní výměny mezi obcemi a městy, zvyšování odbornosti techniků a inženýrů v globálním měřítku.

Česká republika v současné době nepatří mezi členy IFME, avšak její začlenění

Rozšíření rozsahu oboru městské inženýrství (II00)

Činnost související s projektováním a realizací staveb městského inženýrství. Koncepce, koordinace a řešení technického vybavení území, zejména rozsáhlých bytových, průmyslových, obchodních, skladových a podobných ploch a území, dále terénní úpravy, hřiště, prostranství, místní komunikace a městský mobiliář, trubní vedení,

kabelová a vrchní vedení; rovněž tak společné liniové trasy, kabelovody, kolektory atd.

Rozšíření oboru autorizace MI bylo projednáno na autorizační radě 12. dubna 2017 s Ing. Marcelou Pavlovou z MMR

by bylo významným krokem z hlediska rozvoje oboru městského inženýrství. Le-tošní karlovarské konference se zúčastnil svým vystoupením past president IFME Vincent Ross.

Poděkování za přípravu i průběh konference patří všem pořadatelům. Jmenovitě je třeba poděkovat Ing. Jitce Thomasové a Ing. Pavlu Křečkovi za odborné modelování. Poděkování patří také Svatopluku Zídkovi, hlavnímu organizátorovi konference. Je třeba ocenit, že všech dosavadních 22 ročníků konference je pořádáno jako mezinárodní akce rozšířená nejen o německé a slovenské kolegy, ale i o další evropské účastníky, a to nejen ze zemí visegrádské čtyřky. Zahraniční účastníci a čestní hosté ocenili i zajištění zajímavého doprovodného programu – odborných exkurzí.

OK ČKAIT v Karlových Varech a dalším organizátorům se podařilo vytvořením výborného technického a organizačního zázemí vybudovat v Karlových Varech místo neodmyslitelně spojené s městským inženýrstvím. Dvaadvacátý ročník konference, jakož i výsledky předchozích ročníků opravňují pořadatele k pokračování mezinárodních karlovarských konferencí i v následujících letech.

Příštím tématem bude doprava ve městě

Na základě pracovních rozhovorů členů vědecké rady konference bylo vyhlášeno i téma pro příští 23. ročník mezinárodní konference Městské inženýrství Karlovy Vary 2018. Tématem příštího ročníku bude doprava ve městě.

Sborník přednášek z 22. konference Městské inženýrství Karlovy Vary

Zájemci se mohou s obsahem přednášek přednesených na konferenci seznámit ve sborníku přednášek z konference, který byl vydán v elektronické podobě v češtině i němčině a je k dispozici na nosiči ve všech oblastních kancelářích ČKAIT.

doc. Ing. et Ing. František Kuda, CSc.

předseda Vědecké rady konference

Ing. Svatopluk Zídek

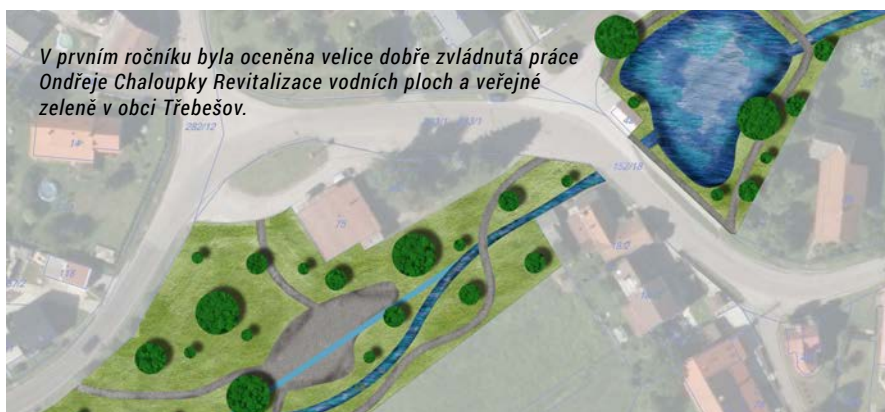
hlavní organizátor konference

O Cenu Mojžíra Kyselky pro studenty městského inženýrství

Fakulta stavební VUT v Brně vyhláší již druhý ročník soutěže studentských prací o Cenu Mojžíra Kyselky pro studenty bakalářského studijního programu městského inženýrství FAST VUT v Brně. Soutěž je vypsána pro studenty čtvrtých ročníků. Uzávěrka přihlášek do druhého ročníku soutěže je 31. března 2018.

doc. Ing. Tomáš Vymazal, Ph.D.

garant studijního programu městského inženýrství, Fakulta stavební VUT v Brně

Malá V4 v hotelu Bachledówka

Tradiční, v pořadí již osmnácté setkání zástupců inženýrských organizací z regionů Krakov, Košice, Trnava, Miskolc, Ostrava a Karlovy Vary se uskutečnilo od 24. do 27. srpna v polské části Vysokých Tater v hotelu Bachledówka.

Jednání prvního dne bylo obohaceno malou oslavou 70. narozenin jednoho ze zakladatelů tradice tzv. malé V4 Dr. inž. Zygmunta Rawického, kterému předal předseda ČKAIT Ing. Pavel Křeček pamětní stříbrnou medaili 25. výročí ČKAIT, udělenou mu Představenstvem ČKAIT jako ocenění jeho zásluh o spolupráci Polského svazu stavebních inženýrů (PZITB) a Polské komory stavebních inženýrů (PIIB) s ČKAIT.

Přístup k profesi se uvolňuje

Tradiční částí jednání byla informace o současném dění v regionálních i ústředních orgánech inženýrských organizací jednotlivých zemí V4. Znepokojivé zprávy přicházejí jak z Polska, tak z Maďarska, kde se velice uvolňuje přístup k projektování i řízení staveb.

Hlavním odborným tématem setkání byly informace o stavu a péči o regionální

sakrální architekturu jednotlivých oblastí. Na dané téma vystoupili referující ze všech čtyř zemí. Určitě zajímavou a dobře připravenou informaci o vzorové rekonstrukci kláštera premonstrátů v Teplé připravila za českou stranu Ing. Jarmila Korbelářová. Ing. Petr Dospiva, Ph.D., informoval o slezských sakrálních památkách. O památkách Trnavského kraje referoval Ing. Ján Kyseľ. O velice pestrých

Zimní stadion základní školy v obci Czarny Dunajec je v létě využíván pro míčové sporty

památkách z pohledu jednotlivých vyznání Miskolce mluvil Ing. Holló Csaba.

Exkurze po polských památkách

Památky polských Tater představil Dr. inž. Zygmunt Rawicki. Součástí setkání

byla i návštěva unikátních sakrálních památek polské části Vysokých Tater – Sanktuária Matky Boží Fatimské (v obci Krzeptówki) a jízda papežskou cestou do sanktuária v obci Ludźmierz. Měli jsme však příležitost navštívit i světské

stavby – školní areál s kluzištem v obci Czarny Dunajec, který získal jednoznačně po zásluze první cenu v soutěži Stavba roku (budova základní školy i gymnázia, kde nechybí ve vybavení ani zimní stadion, v létě sloužící pro míčové sporty). Navštívili jsme i dřevěné budovy regionální architektury v Chocholowě a nové stavby chocholowských termálních lázní.

Na závěr je třeba poděkovat pořadatelům a postesknout si, že bude velice obtížné pokusit se polským kolegům alespoň přiblížit úroveň 19. setkání Malé V4 v příštím roce, které hodláme připravit jako čeští pořadatelé v Chebu. Hlavním tématem našeho setkání bude téma Lázně dříve a nyní.

Ing. Svatopluk Zídek

předseda oblasti ČKAIT Karlovy Vary

Kláster premonstrátů Teplá – vzorová rekonstrukce kláštera

Ve slavnostní části odborné exkurze do vzorově rekonstruovaných historických částí kláštera premonstrátů Teplá u Mariánských Lázní byla odhalena pamětní deska s portrétem Johanna Wolfganga Goetha od nejdeckého sochaře Heřmana Kouby. Pořízení a instalaci pamětní desky i organizaci celé akce zajistily Oblastní kancelář ČKAIT Karlovy Vary, Rotary club Karlovy Vary, Kanonie Teplá a Hroznatova akademie Teplá.

Kláster premonstrátů Teplá z roku 1193 je zapsán jako národní kulturní památka (foto: Jan Borecký)

Slavnost splnila dva významné úkoly. Za prvé se organizátoři zapojili do obnovy po válce odstraněných památníků, případně do umístění nových, připomínajících pobyt a činnost J. W. Goetha, který téměř tři roky svého života věnoval kraji pod Krušnými horami. Klášter premonstrátů Teplá prokazatelně navštívil minimálně dvakrát. Jako dík a uznání věnoval klášteru část své mineralogické sbírky.

Druhým cílem byla návštěva historické i rekonstruované části kláštera, zapsaného jako národní kulturní památka České republiky. Klášter Teplá byl založen řádem premonstrátů v roce 1193 za podpory Strahovského kláštera. Významnou finanční podporu pro založení kláštera poskytl rytíř Hroznata, který z hradu v Hroznatově tomuto kraji vládl. Na přelomu století Hroznata vstoupil do tepelské kanonie a stal se členem řádu a jako zakladatel kláštera

Současný stav podzemí kláštera premonstrátů Teplá (foto: Jan Borecký)

byl i nadále správcem klášterního majetku. Na jedné z kontrolních cest po hranicích panství byl zajat loupeživými rytíři a ti za jeho propuštění požadovali výkupné. Hroznata však nedovolil opatovi kláštera výkupné zaplatit. Ve vězení 14. července 1217 zemřel. Klášter i celá veřejnost si letos připomíná 800 let od smrti blahoslaveného Hroznaty, mecenáše zdejšího kláštera.

Unikátní ochrana proti spodní vodě ze středověku

Klášter představuje vrcholné stavební dílo středověkého stavitelství a prošel bouřlivým vývojem. Technicky unikátní je zajištění stavby proti spodní vodě i její účinné vytápění a větrání. Klášter byl několikrát poničen a znovu dostavován, ale jednu z největších pohrom v jeho historii představovalo období socialismu. V roce 1950 byl klášter stejně jako další kláštery v Československu uzavřen a sloužil 28 let jako kasárna Československé lidové armády. Pouze kostel a knihovna (ve správě okresního národního výboru) byly od roku 1958 zpřístupněny k turistickým prohlídkám. V roce 1978 budovy převzal Národní památkový ústav. Řádu premonstrátů byl klášter navrácen

v roce 1990 těžce poškozený mnohaletým zanedbáváním. Obnova celého klášterního areálu není ještě v plném rozsahu dokončena, ale hlavní část, dnes Hroznatova akademie, jejíž obnova proběhla pod patronací Evropské unie jako vzorová obnova kláštera nákladem téměř půl miliardy Kč, byla loni úspěšně dokončena. Za vzorovou rekonstrukci kláštera získala stavba Cenu Inženýrské komory za rok 2016. Duplikát dokumentu o udělení ceny předal v průběhu slavnosti panu opatovi Ing. Svato-pluk Zídek, předseda OK ČKAIT.

Po slavnostním odhalení pamětní desky pokračovala slavnost koncertem Manzerova kvarteta (komorní sdružení členů Karlovarského symfonického orchestru) za účasti více než 80 účastníků v Modrém sále prelatury. Slavnost zahájil přivítáním účastníků opat P. Filip Zdeněk Lobkowicz OPraem. S krátkými projevy vystoupili rovněž zástupce hejtmanky Karlovarského kraje Ing. Josef Janů (člen ČKAIT), prezident Rotary clubu Karlovy Vary JUDr. Zdeněk Urbanec, manažer Hroznatovy akademie Cyril Kozák i spoluorganizátor Ing. Ivan Thýn (RC KV) a s delším projevem informujícím podrobněji o pobytech J. W. Goetha v Karlovarském kraji archivář Mgr. Pavel Andrš.

Spolupráce s Durynskou inženýrskou komorou

Mezinárodní spolupráci ČKAIT a Durynské inženýrské komory dokumentovala účast dvou viceprezidentů Ingenieurkammer Thüringen – Dr.-Ing. Hanse-Reinharda Hungera z Výmaru a Dipl.-Ing. Karla-Heinze Bartla, kteří se významnou měrou finančně podíleli na pořízení pamětní desky. Jistě není třeba připomínat, že durynský Výmar byl působištěm J. W. Goetha, který prohlásil, že by chtěl v příštím životě žít buď ve Výmaru, v Římě nebo v Karlových Varech.

Položím-li si otázku, proč karlovarská oblast ČKAIT, ač nejmenší, pořádá tolik významných odborných a společenských akcí a proč je tak dobře zapsána v povědomí karlovarské veřejnosti, nacházím jen jednu odpověď. Základem je co nejširší spolupráce s dalšími profesními organizacemi v kraji a vklad organizačních schopností členů ČKAIT.

Ing. Jiří Schandl

čestný člen ČKAIT,
oblastní kancelář ČKAIT České Budějovice

Josef Chybík ukončil činnost v Autorizační radě ČKAIT

Profesor Josef Chybík je absolventem Fakulty stavební VUT v Brně. Po téměř dvaceti letech v projektování působí od roku 1994 jako akademický pracovník na Fakultě architektury VUT v Brně, na které byl v letech 2000–2006 a 2010–2014 děkanem.

Od roku 1994 je autorizovaným inženýrem pro obor pozemní stavby. V roce 2007 byl jmenován členem zkušební komise pro tento obor. V roce 2009 byl jmenován členem Autorizační rady ČKAIT a v roce 2014 se stal jejím místopředsedou. V letošním roce po skončení funkčního období již činnost neobnovil.

V AR ČKAIT byl garantem oboru pozemní stavby a po dobu tří let také oboru městské inženýrství. Kromě běžné agendy se zaměřil na postavení vysokých škol v autorizačním procesu. Zpracoval stanoviska k akreditačním materiálům podaným stavebními fakultami. Je auto-

rem specifikace studijních programů a oborů stavebních fakult, které splňují podmínky pro autorizaci v oboru pozemní stavby bez nutnosti konat rozdílovou zkoušku. Pro obor pozemní stavby vytvořil tematické okruhy a otázky k rozdílové zkoušce. Je autorem jednacího řádu pro autorizační zkoušky ČKAIT, který je uchazečům o autorizaci přístupný na webových stránkách Komory. Po projednání s předsedou oblasti Brno prof. Ing. Aloisem Maternou, CSc., MBA, a spolu s předsedou AR Ing. Miroslavem Najdekem, CSc., inicioval v Brně zřízení druhé zkušební komise pro obor pozemní stavby.

Děkujeme prof. Josefu Chybíkovi za vykonanou práci, přejeme mu stále zdraví a úspěchy v odborné, pedagogické a vědecké práci.

prof. Ing. Alois Materna, CSc., MBA

1. místopředseda ČKAIT
a předseda oblasti ČKAIT Brno

Z dopisů čtenářů

Setkání čestných členů ČKAIT ve vzducholodi Gulliver

S velkou pozorností jsem si přečetl a prohlédl Z+i 3/2017, a to zejména stranu 22 a 23 (článek o setkání čestných členů ČKAIT v Centru současného umění DOX, pozn. red.), a obnovil dřívější zaslanou fotodokumentaci od mediální manažerky Mgr. Soni

Rafajové. Jsem přesvědčen o tom, že si mohu dovolit jménem všech čestných členů a většinou seniorských vysloužilců, kteří stále prokazují svou aktivitu a zájem o život ve své odbornosti, malé zamyšlení.

Především velké poděkování patří organizátorům setkání, které mění věkovou „sešlost účastníků“ v nový povzbuzující zájem, dodává sílu v osobní náplni a k životní pouti. Pomáhá rovněž vytvářet a rozšiřovat úlohu ČKAIT ve společnosti. Mít zázemí nejen rodinné, ale i odborné je zárukou pro spokojený život v současném společenském dění ukvapeného životního stylu, který je vyžadován. Oceňuji originální výběr míst pro setkání, která pro jednotlivce v našem okruhu jsou vlastně nedostižná.

Přál bych si, aby setkání čestných členů ČKAIT bylo i nadále tou hřejivou a posilující silou ve prospěch cílů ČKAIT a časopis Z+i s úvodním slovem předsedy byl i nadále zajímavým čtivem.

Ing. Bohumír Baxa

čestný člen ČKAIT

Tisková oprava

V minulém čísle Z+i 3/2017 byly v článku Čtvrté zasedání Představenstva ČKAIT na str. 30 chybně uvedeny výsledky hospodaření ČKAIT a INFORMAČNÍHO CENTRA ČKAIT s.r.o. za rok 2016.

Za chybnou informaci se čtenářům omlouváme a v tabulkách uvádíme správné výsledky hospodaření.

Výsledné hospodaření ČKAIT	
Náklady celkem	90 555 tis. Kč
Výnosy celkem	95 277 tis. Kč
Hospodářský výsledek	4 722 tis. Kč
Daň	1 378 tis. Kč
Výsledek hospodaření po odečtu daně	3 344 tis. Kč

Hospodaření IC ČKAIT s.r.o.	
Náklady celkem	19 967 tis. Kč
Výnosy celkem	20 608 tis. Kč
Hospodářský výsledek	641 tis. Kč
Daň	140 tis. Kč
Výsledek hospodaření po odečtu daně	501 tis. Kč

Zdeněk Šmerda oslavil pětadevadesát

Úctyhodného věku se prof. Ing. Dr. Zdeněk Šmerda, CSc., dožívá v plné síle. Mosty, betonové konstrukce, mechanika a užitá matematika jsou trvalým předmětem jeho zájmu.

Dlouhá léta působil na vysokých školách, od roku 1968 do revoluce v roce 1989 jako vědecký pracovník ve Výskumnom

ústave inžinierskych stavieb v Bratislavě. V roce 1990 se vrátil na pozici profesora a vedoucího katedry na VUT v Brně. Je autorem vysokoškolských skript a řady publikací a odborných statí u nás i v zahraničí. Svých odborných a jazykových znalostí využívá ke konzultační činnosti.

Přejeme jubilantovi z celého srdce nadále pevné zdraví.

Přátelé z České komory autorizovaných inženýrů a techniků

Petr Kuneš slaví osmdesátiny

Ing. Petr Kuneš, CSc., se původně vyučil zedníkem. V roce 1958 nebyl přijat na vysokou školu a získal umístěnku do vývojového oddělení karlovarských Pozemních staveb. První opakovaná přihláška ke studiu na stavební fakultě opět z kádrových důvodů neprošla, ale již příští rok zahájil studium při zaměstnání na Fakultě stavební

ČVUT v Praze. Hlavním úkolem Pozemních staveb byla výstavba panelových sídlišť. Tomu odpovídalo i zaměření vývojového oddělení. Specifikem karlovarské varianty konstrukčního systému T06 B bylo ve své době využívání keramzitu pro obvodový plášť. Keramzit jako stavební materiál se stal Petrovým osudem. Pokračoval ve studiu vědeckou aspiranturou a tématem jeho vědecké práce byly obvodové pláště z keramzitového betonu. Jediným výrobcem keramzitu v republice byly právě PS Karlovy Vary.

Následkem politických změn došlo v roce 1991 k rozdělení PS do jednotlivých samostatných státních podniků a po čase i k jejich privatizaci. Panelárny v Karlových Varech a ve Vintířově, jejíž součástí byla i výroba keramzitu, se staly dvěma samostatnými podniky. Podnik ve Vintířově získala přímým prodejem do stoprocentního vlastnictví firma Lias-Franken Leichtbaustoffe GmbH & Co. KG a založila samostatný podnik Lias Vintířov, lehký stavební

materiál k.s. Nový majitel firmy vybral dva české jednatele, a sice technického ředitele Ing. Petra Kuneše a obchodního ředitele Ing. Rudolfa Borýska. Z technicky zaostalé výroby se po několika letech stal jeden z nejmodernějších komplexů celého koncernu Lias a značka Liapor se stala představitelem lehčeného keramického kameniva do betonu nejen v České republice.

Po odchodu do důchodu pracoval Petr Kuneš několik let jako samostatný podnikatel na rozšíření technologie výroby keramzitu v Evropě, zejména v postsovětských republikách. V současné době je místopředsedou OP ČSSI v Karlových Varech a pracuje i jako předseda poroty Soutěže středních průmyslových škol stavebních českého severozápadu. Je i aktivním členem oblasti ČKAIT Karlovy Vary. Při slavnostním večeru ke Dnům stavitelství a architektury Karlovarského kraje získal za svou celoživotní činnost pro stavebnictví Karlovarského kraje čestný titul Osobnost stavitelství Karlovarského kraje roku 2015.

Milý Petře, přeji ti a doufám, že nejen za sebe, hlavně hodně zdraví a věřím, že se v obou inženýrských organizacích budeme ještě dlouho setkávat při úspěšné činnosti ve prospěch našich členů i ve prospěch stavebnictví.

Ing. Svatopluk Zídek

předseda oblasti ČKAIT Karlovy Vary

Zygmunt Rawicki oslaví sedmdesát

Přítel českých inženýrů a techniků Dr. inž. Zygmunt Rawicki pracuje od roku 1972 na Technické univerzitě v Krakově. Jeho oborem jsou speciální betonové technologie, včetně originální technologie těžkých tekutých betonů používaných v jaderných elektrárnách a technologií žlabů prováděných poprvé při výstavbě elektrárny Porąbka – Żar v Polsku

i Čierny Váh na Slovensku. Za jeho odbornou a pedagogickou činnost se mu dostalo celé řady významných ocenění, stejně jako za činnost v Polském svazu stavebních inženýrů a Polské komoře stavebních inženýrů. Je nositelem jednoho z nejvýznamnějších polských státních vyznamenání, Zlatého kříže za zásluhy (1987). Od roku 2002 je předsedou Malopolské regionální komory stavebních inženýrů a členem představenstva Polské komory stavebních inženýrů.

Je čestným členem Českého svazu stavebních inženýrů (od roku 2008). Byl jedním ze zakladatelů inženýrské organizace zemí visegrádské čtyřky a také jedním ze zakladatelů sdružení regionálních inženýrských organizací – tzv. malé V4. Byl hlavním editorem 3. dílu a polským editorem všech čtyř dílů publikací Technické památky zemí V4. Rovněž byl hlavním editorem 2. dílu a polským editorem dosud vydaných třech dílů publikací Inženýrské stavby zemí V4. V roce 2003 se stal hlavním organizátorem 10. setkání představitelů inženýrských organizací zemí V4 a v roce 2007 hlavním organizátorem 14. setkání těchto organizací. Je jediným účastníkem všech dosavadních třinácti visegrádských setkání.

Příteli Zygmuntovi blahopřejeme k jeho významnému životnímu jubileu a přejeme mu další roky plodné práce.

Ing. Svatopluk Zídek

člen redakční rady Z+i ČKAIT

Slavnostní odhalení pamětní desky na městském stadionu v Ostravě-Vítkovicích

Dvacet pět let od ustavení Oblastní kanceláře ČKAIT v Ostravě

Oblastní kancelář ČKAIT v Ostravě funguje již pětadvacet let. V současné době eviduje 2712 autorizovaných osob ve všech autorizačních oborech.

Na počátku založení Oblastní kanceláře ČKAIT v Ostravě byli členové ostravské oblastní pobočky Českého svazu stavebních inženýrů. Dlouholetý člen ČSSI Ing. Jan Merenda byl v prosinci roku 1992 pověřen řízením nově vzniklé oblastní kanceláře. Byl také jedním z třiatřicetičlenného ustavujícího výboru Komory spolu s Ing. Jindřichem Paterem a Ing. Ladislavem Vižďou.

První valná hromada

První valná hromada oblasti proběhla 24. listopadu 1993 za účasti 84 členů z celkového počtu 124 členů evidovaných k 1. lednu 1993. Přítomní na ní zvolili členy výboru – Ing. M. Ustrnula, Ing. Vlastimila Šmíráka, Ing. Jaroslava Průšu, Ing. Petra Kotlána, Ing. Antonína Jakubíka, Ing. Teodora Glumbíka a Ing. Svatopluka Bijoka. Před-

nostou kanceláře se stal Ing. Jan Merenda, jenž v této funkci působil do roku 2002. Jeho zástupcem byl Ing. Petr Kotlán, administrativu vedla Helga Krčmářová, Ludmila Hudcová a od roku 1999 Jaroslava Jarcovjácová, která je v současné době tajemnicí kanceláře.

Na valné hromadě v roce 2003 byl zvolen novým předsedou oblasti Ing. Svatopluk Bijok, který tuto funkci zastává dodnes. V současném výboru, zvoleném v roce 2015, dále pracují Ing. Petr Dospiva, Ph.D. (zástupce předsedy oblasti), Ing. Marta Bílková, Ing. Petr Bura, Ing. Ladislav Čech, Ing. Jaroslav Gilar, Ing. Vít Hudeček, doc. Ing. Karel Kubečka, Ph.D., Dr. Ing. Tomáš Novotný a Ing. Renata Zdařilová, Ph.D. Od roku 2007, kdy bylo založeno INFORMAČNÍ CENTRUM ČKAIT, s.r.o., naše řady rozšířila Drahomíra Jarolimová.

Členové oblasti

Z 2712 autorizovaných osob v ostravské oblasti zaujímá největší zastoupení obor pozemní stavby (1416 osob), dále technologická zařízení staveb (446 osob), technika prostředí staveb (295 osob) a dopravní stavby (263 osob).

Kancelář také eviduje mnohé čestné členy: prof. Ing. Jindřicha Cigánka, CSc., prof. Ing. Vítězslava Kutu, CSc., Ing. Josefa Urbana, Karla Pastuszeka. Mezi čestné členy také patřili ti, kteří již nejsou mezi námi – Ing. Jan Merenda, Ing. Emil Bouša, Ing. arch. Radúz Rozhon a Ing. Josef Slácal.

Spolupráce s ostatními institucemi

Kromě spolupráce s profesními organizacemi oblastní kancelář velmi úzce komunikuje s Moravskoslezským krajem, a to

zejména na úrovni stavebních úřadů a odboru územního plánování. Výsledkem je nedávne podepsání memoranda o spolupráci, týkající se čtyř základních okruhů zájmů řešení problematiky v oblasti stavebnictví:

- územní plánování, dopravní generel;
- zadávání veřejných zakázek – problematika vytváření zadávacích podkladů a vyhodnocení nabídek, smluvní vztahy;
- vzdělávání a vzájemná výměna zkušeností;
- podpora a prezentace stavebnictví před veřejností, snaha o zvýšení zájmu mladé generace o technické obory, soutěže, publikace, osvěta.

Významná je také spolupráce v rámci regionu s představiteli měst a obcí, zejména lze uvést úspěšnou spolupráci s Trincem a jeho starostkou RNDr. Věrou Palkovskou. V rámci další spolupráce lze uvést také mnohé uzavřené dvoustranné dohody, např. s Hasičským záchranným sborem, Národním památkovým ústavem, Sdružením pro rozvoj Moravskoslezského kraje a jiné.

Podpora technických oborů na školách

Neméně důležitou činností naší oblastní kanceláře je popularizace technických oborů formou spolupráce a udržování kontaktů se středními a vysokými školami našeho kraje. V rámci středních průmyslových škol stavebních v Ostravě, Opavě a Havířově funguje spolupráce na úrovni poskytování publikací ČKAIT, účasti při dnech otevřených dveří či ve formě přednáškové činnosti. Vysokoškolská studenti a pedagogové mají možnost bezplatně navštívit námi organizované odborné semináře a konference. V rámci Vysoké školy báňské – Technické univerzity Ostrava se nejedná pouze o spolupráci s Fakultou stavební, ale také s Fakultou strojní a Fakultou bezpečnostního inženýrství, kde jsme se zároveň stali externími členy vědeckých rad.

Stavby Moravskoslezského kraje

Již jedenáct let se podílíme na pořádání soutěže Stavba Moravskoslezského kraje. V posledních letech se našim oceněným stavbám daří také v rámci celorepublikové soutěže Stavba roku. V minulém roce hlavní cenu v kategorii Stavby občanské vybavenosti – rekonstrukce v rámci krajské soutěže získala stavba městského stadionu v Ostravě-Vítkovicích, jehož základní kámen byl položen v roce 1937. Stadion se dočkal titulu Stavba roku 2016 spolu s dalšími pěti

stavbami a zároveň získal Cenu veřejnosti s celkovým počtem 24 676 hlasů. Na základě tohoto ocenění proběhlo 27. června 2017 slavnostní odhalení pamětní desky a vzhledem k tomu, že akce byla směřována k Zlaté třetě, slavnostní odhalení mimo jiné provedli nejlepší vytrvalec posledních let Mo Farah a keňský atlet David Rudisha. Pod slavnostní deskou, která připomíná tuto událost, je uložena schránka. Obsahuje fotografie, loňské listopadové číslo měsíčníku Ostravská radnice s článkem o vítězství městského stadionu v Ostravě a flash disk s klipem o jeho výstavbě. Schránka by měla být otevřena za padesát let v případě oslav 800. výročí Ostravy.

O titul Stavba roku 2017 soutěží čtyři stavby v regionu

V letošním ročníku Stavby roku prezentují Moravskoslezský kraj čtyři stavby, které postoupily do druhého kola. Tři z nich jsou nominovány do užšího výběru patnácti staveb a budou soupeřit o titul Stavba roku.

- Kampus Palace v Ostravě – projekt přeměny zdevastované hotelové budovy v centru Ostravy na moderní studentskou rezidenci s 210 lůžky.
- Viadukty přes údolí potoka Hrabynka a údolí potoka Kremlice, které jsou součástí silnice I/11.
- Firemní sídlo společnosti Lumius ve Sviadnově – administrativní budova, jež zachycuje veškeré dešťové vody a využívá je pro další potřeby, pro výrobu elektrické energie jsou na střeše použity FVT panely.

- Atletická hala Vítkovice v Ostravě, která je nejmodernější atletickou halou v České republice. Vyhovuje parametrům Mezinárodní atletické federace IAAF, umožňuje celoroční přípravu a splňuje podmínky pro konání atletických závodů a mezinárodních mítinků v zimní halové sezoně.

Shořel vzácný kostel s dlouhou historií

Nejen radostné zprávy přináší život. V Trinci – Gutech shořel nejstarší dochovaný dřevěný kostel na Těšínsku. Šlo o kostel Božího těla, cennou historickou památku s mnohým původním vybavením a obrazy z první poloviny 16. století, jenž prošel v letech 2012–2014 rekonstrukcí za několik milionů korun. K obnově kostela byl přizván odborník na památkové dřevěné stavby Antonín Závada, který zvolil metodu vědecké rekonstrukce. Při stavbě budou použity dobové postupy jako ruční tesání, kolíkové spoje a další původní technologie. Předpokládá se, že před příchodem zimy se vyteží stromy a v polovině příštího roku bude zpracována projektová dokumentace, aby se ve druhé polovině roku 2018 mohlo začít stavět. Podobný požár se v našem kraji udál v roce 2002. Tehdy shořel kostel svatě Kateřiny v Ostravě-Hrabové, který pocházel rovněž ze 16. století.

Ing. Renata Zdařilová, Ph.D.

Oblastní kancelář ČKAIT v Ostravě

Podepsání memoranda o spolupráci – Ing. Jaroslav Kania, náměstek hejtmána kraje, a Ing. Svatopluk Bijok, předseda výboru OK Ostrava

Atletická hala Vítkovice v Ostravě získala Cenu GRAND PRIX i hlavní cenu v kategorii Stavby občanské vybavenosti – novostavby. Přihlašovatel: VÍTKOVICE ARÉNA, a.s.; stavebník: VÍTKOVICE ARÉNA, a.s.; návrh: CHVÁLEK ATELIÉR s.r.o.; zhotovitel: EKKL a.s.

Stavba Moravskoslezského kraje 2016

V letošním roce se konal již 11. ročník soutěže Stavba Moravskoslezského kraje (MSK), v němž se utkalo 29 staveb. Nejvyšší ocenění si odnesla atletická hala v Ostravě.

Cílem celé soutěže je prezentace a propagace kvalitních projektů a staveb a přiblížení nejlepších stavebních děl a jejich tvůrců širší laické i odborné veřejnosti. Vzhledem k tomu, že vypisovatelé jsou Svaz podnikatelů ve stavebnictví v ČR, Obec architektů, ČKAIT a Moravskoslezský kraj, klade si soutěž současně za cíl zviditelnit projektové, dodavatelské a investorské subjekty, jež mají sídlo v Moravskoslezském kraji a své záměry v kraji realizují. Organizační zajištění celé soutěže měla na starost stejně jako v předchozích letech společnost PULARY GROUP.

V 11. ročníku soutěže bojovalo o titul 29 přihlášených staveb ve čtyřech kategoriích:

- stavby občanské vybavenosti (v podkategorii novostavby osm staveb a v podkategorii rekonstrukce devět staveb);
- rodinné domy (tři stavby);
- průmyslové stavby (pět staveb);
- dopravní, inženýrské a vodohospodářské stavby (čtyři stavby).

Přihlášené stavby posuzovala porota složená ze zástupců jednotlivých vyhlašovatelů soutěže:

Ing. Milan Balabán – předseda, Vladimír Milata, Ing. Jaroslav Habrnal, Ing. Martin Staniek, Ing. Renata Zdařilová, Ph.D., Ing. arch. Petr Lukaščík, Ing. Petr Bura, Ing. Martin Vilč, Ing. Milan Novotný, Ing. arch. Igor Saktor a Ing. arch. Dušan Rosypal.

Slavnostní vyhlášení výsledků soutěže proběhlo ve čtvrtek 15. června 2017 v industriálních prostorách v areálu Landek Park v Ostravě pod záštitou hejtmána kraje Ivo Vondráka a letos také pod záštitou ministra průmyslu a obchodu Jiřího Havlíčka. V zaplněných prostorách Kompressorovny mohli přítomní sledovat udílení cen nejen ve čtyřech základních kategoriích, ale také dalších speciálních cen, včetně Ceny děkana Fakulty stavební Vysoké školy báňské – Technické univerzity Ostrava.

Hlavní cena GRAND PRIX

• Atletická hala Vítkovice v Ostravě

Realizace získala ocenění také v kategorii Stavby občanské vybavenosti – novostavby. „Atletická hala byla uvedena do provozu 4. ledna 2016. Je navržena prioritně pro lehkou

atletiku, ale nabízí možnosti využití i pro mnoho jiných sportovních aktivit – badminton, futsal, judo atd. Hala vyhovuje normám Mezinárodní atletické federace IAAF, umožňují celoroční přípravu a splňuje podmínky pro konání atletických závodů a mezinárodních mítinků v zimní halové sezoně“, řekl na adresu vítězné stavby předseda poroty Ing. Milan Balabán. Návrh vítězné stavby vypracovala společnost CHVÁLEK ATELIÉR, s.r.o., zhotovitelem je EKKL, a.s., a investorem VÍTKOVICE ARÉNA, a.s. Cenu si na podiu převzali Ing. arch. Martin Chválek, jednatel společnosti CHVÁLEK ATELIÉR, s.r.o., Petr Klár, zástupce společnosti EKKL, a.s., a Ing. Jana Buryšová, finanční ředitelka akciové společnosti VÍTKOVICE ARÉNA, a.s.

Cena v kategorii Průmyslové stavby

• Firemní sídlo společnosti Lumius

Také v dalších kategoriích byly oceňovány stavby, které odbornou porotu zaujaly nejen osobitým pojetím, ale také svým přínosem pro další rozvoj měst a obcí, lepší bydlení či

modernizaci nejrůznějších lokalit. Toto je příklad vítěze kategorie Průmyslové stavby – administrativní budovy společnosti Lumi-us. „Stavba je rozehranou kompozicí hmot a materiálů, sladěných do dynamického celku. Vstupnímu foyer o výšce dvou podlaží v centrální části stavby dominuje vegetační stěna, skleněné schodiště a přirozené osvětlení okny v pilové střeše, které podtrhuje reprezentativní charakter prostoru. Stavba si zachovává díky jednotnému tvarosloví všech částí dojem kompaktního celku. Evidentní je cílená práce autorů se všemi detaily a materiály, která se neomezuje na stavbu samotnou, ale zahrnuje i venkovní plochy včetně parkoviště. Vhodné použití atypických řešení je důkazem schopnosti autorů zhodnotit důvěru a podporu ze strany investora,“ poznamenal k vítězné stavbě člen poroty Ing. arch. Petr Lukašík.

Hlavní cena v kategorii Dopravní, vodohospodářské a inženýrské stavby a Cena hejtmána MSK

• Silnice I/11 Mokré Lazce – hranice okresů Opava a Ostrava

Zhotovitel: EUROVIA CS, a.s., Skanska a.s., FIRESTA – Fišer, rekonstrukce, stavby, a.s., organizační složka; návrh: SHB, a.s., Stráský, Hustý a partneři s.r.o.; investor: Ředitelství silnic a dálnic České republiky

Další ocenění: Cena odborné poroty

• Rekonstrukce, revitalizace a dostavba vodárenské věže v Opavě

Zhotovitel: Unicont Opava, návrh: TECHNICO Opava s.r.o.; CASUA, spol. s r.o.; investor: Unicont Opava s.r.o.

Zvláštní cena poroty

• Park zahrad – SZAS v Ostravě

Zhotovitel: VYKRUT zahradní služby a.s.; projektant: Ing. Radek Pavlačka, ZAHRADA Olomouc; investor: Moravskoslezský kraj

Cena laické veřejnosti

• Rekonstrukce a modernizace sportovního areálu, městský stadion v Karviné – Ráji

Zhotovitel: RIDERA – EKKL; návrh: COPLAN Projekt s.r.o.; investor: statutární město Karviná. Tato stavba z kategorie Stavba občanské vybavenosti získala cenu na základě hlasování veřejnosti.

Čestné uznání v kategorii Průmyslové stavby získalo Aerozentrum v Mošnově. Zhotovitel: SIZO s.r.o.; návrh: Kamil Mrva Architects, s.r.o.; investor: Aero Invest, s.r.o.

Rodinný dům v Havířově obdržel čestné uznání v kategorii Rodinné domy. Zhotovitel: Fa Kožušník, Fa Al-construct, Fa Glamur; návrh: Kamil Mrva Architects, s.r.o.; investor: manželé Gongolovi

Zvláštní cena Svazu podnikatelů ve stavebnictví v ČR

• Tréninková hokejová hala – mini WERK ARENA

Zhotovitel: SYNER, s.r.o.; návrh: DELTA Třinec s.r.o.; investor: Hockey Club Oceláři Třinec, a.s. Stavba soutěžila v kategorii Stavby občanské vybavenosti – novostavby.

Zdeněk Klos osobností roku

Vyhlašovatelé každoročně oceňují i významnou osobnost stavebnictví, která se svou odborností výrazně podílela na rozvoji Moravskoslezského kraje. Letos

toto ocenění získal Ing. arch. Zdeněk Klos, spolumajitel a jednatel firmy NOSTA, s.r.o., člen správní rady Svazu podnikatelů ve stavebnictví v ČR.

V rámci slavnostního galavečera proběhl i křest speciální publikace 10 let soutěže Stavba Moravskoslezského kraje, která mapuje deset uplynulých ročníků této prestižní soutěže.

Ing. Renata Zdařilová, Ph.D.

Oblastní kancelář ČKAIT v Ostravě

Foto: PULARY GROUP

Více informací: www.stavbamsk.cz

Víceúčelová O₂ arena byla dokončena v Praze v dubnu 2004

Kdo získá Cenu Inženýrské komory za rok 2017?

Přihlaste se do XIV. ročníku soutěže Cena Inženýrské komory! Uzávěrka pro podání přihlášek končí již 31. října 2017. Uspějte s vašimi inženýrskými návrhy projektově nebo realizačně dokončenými v letech 2015–2017. Možná to budete právě vy, kdo zvítězí a s nímž natočíme další film!

Cena Inženýrské komory (dále jen CIK) je vyhlašována od roku 2004 a do roku 2016 bylo podáno 198 přihlášek. Z nich bylo vybráno a vyhlášeno padesát cen. V roce 2015 byla poprvé udělena Cena ČKAIT veřejnosti.

Finanční ocenění

CIK je významným odborným oceněním Komory. V roce 2017 vítězové CIK obdrželi částku 40 000 Kč za každý inženýrský návrh (podaný za rok 2014 až 2016). Přihlášení inženýrského návrhu do soutěže je bez poplatků.

Medializace a propagace výsledků CIK

Díla oceněných autorů jsou prezentována v publikacích ČKAIT, včetně internetových stránek, v ročence Inženýrská komora, v časopise Stavebnictví, Z+i, Tepelná ochrana budov a v dalším odborném tisku. Také společnosti či jednotlivci, kteří CIK získali, se podílejí na její

propagaci. Na svých webových stránkách či v tištěných dokumentech informují o oceněných inženýrských návrzích.

Filmy o Ceně Inženýrské komory

Představenstvo ČKAIT zajistilo natáčení filmů o CIK. Věř, že tak podnítí autorizované inženýry a techniky, aby přihlašovali své inženýrské návrhy. Délka stopáže jednotlivých filmů je pět minut. Filmy si můžete prohlédnout ve webové verzi časopisu Z+i na adrese zpravy.ckait.cz. Filmy pro ČKAIT vyrábí Regionální televize CZ s.r.o. (www.regionaltv.cz).

Mgr. Soňa Rafajová
mediální manažerka ČKAIT

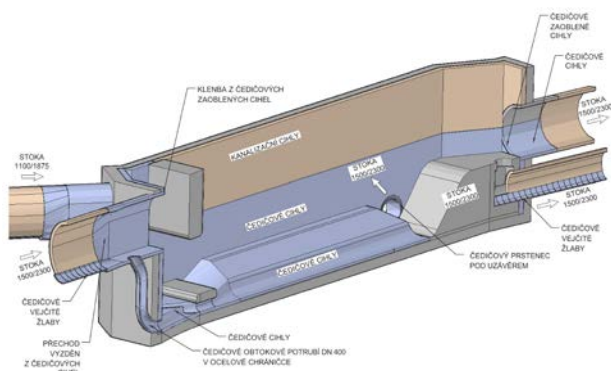
Další cenné informace získáte na webových stránkách www.ckait.cz/cena-komory

O₂ arena

Pilotní film byl vyhotoven v roce 2015.

Cenu Inženýrské komory obdržel Ing. Vladimír Janata, CSc., z firmy EXCON, a.s. Víceúčelová O₂ arena byla dokončena pro MS v ledním hokeji v Praze v dubnu 2004. Kromě sportovních akcí se v ní konají kulturní a společenské akce. Střecha má tvar kulového vrchlíku o průměru 135 m a vzezření 9 m. Jedná se o koncepci prostorového vzpínadla s 36 radiálními trubkovými příhradovými vazníky s předpjatými táhly, které se sbíhají na centrálním válcovém tubusu o průměru 18 m a výšce 12,3 m. Konstrukci doplňují svislá ztužidla v centrických kruzích. Ta zajišťují stabilitu spodního pasu a spolupůsobí s vazníky klenbovým účinkem. Střecha je uložena na betonové konstrukci dilatované na šest částí na 32 kyvných a čtyřech vetknutých sloupech. Prostor mezi vazníky a táhly je využit pro kruhové mosty a pohyblivé lávky divadelní technologie. O₂ arena patří k nejmodernějším stánkům v Evropě s kapacitou až 20 000 míst.

Koncová odlehčovací komora kmenové stoky C v Praze – Bubenči

Film byl vyhotoven v roce 2016.

Zvláštní ocenění za ekologii bylo uděleno Ing. Michalu Sedláčkovi, Ph.D., a Ing. Pavlu Fatkovi z firmy KO-KA s.r.o.

Realizovaná odlehčovací komora OK 1C v Maďarské ulici v Praze 6 – Bubenči nahradila koncovou komoru na kmenové stoce C. Původní odlehčovací komora OK 1C Maďarská, typ „žabí tlama“, nevyhovovala z hlediska technického a kapacity a nesplňovala ani požadavky na kvalitu vypouštěných odlehčených vod. Oproti stávající OK typu „žabí tlama“ je nová odlehčovací komora navrhována jako průtočná obdélníková komora s retencí, přímou přelivnou hranou a regulací odtoku. Umístění navrhované komory je na místě komory stávající.

Znojemský viadukt

Film byl natočen v roce 2017.

Cenu Inženýrské komory získali Ing. David Rose, Ing. Karel Pukl a Ing. Pavel Lhotský z firmy SUDOP Brno, spol. s r.o.

V roce 2009 končila životnost mostního provizoria, které od léta 1992 dočasně nahradilo historický viadukt. Zároveň díky délce 240 m a nedostatečnému průjezdnému průřezu nebylo z technického pohledu možné efektivně upravit toto mostní provizorium pro elektrizaci dráhy. Z těchto důvodů bylo přistoupeno k návrhu nové nosné konstrukce. Výměna nosné konstrukce probíhala 50 m nad hladinou Dyje, kdy bylo vysloužilé mostní provizorium vysouváno směrem na Šatov a od Znojma probíhal zásun nové nosné konstrukce viaduktu. Na pilířích bylo nutno vyřešit během zásunu nové konstrukce výškovou změnu uložení na pilířích přibližně 5 m, a to vždy v okamžiku mezi tím, kdy stará konstrukce pilíř opustila a nová konstrukce na něj dosedla.

Obnova kláštera premonstrátů Teplá

Film se v současné době připravuje.

Cenu Inženýrské komory byla udělena Ing. Aleši Markovi, Ing. arch. Petru Okleštěkovi a Ing. Ivanu Hodkovi z firmy AED project, a.s.

V roce 1990 byl zdevastovaný klášterní areál navrácen řádu premonstrátů. Opatem byl zvolen Heřman Josef Tyl. Řeholníci hned započali s nutnými opravami kláštera. V letech 2009–2015 přistoupila kanonie premonstrátů Teplá k rozsáhlé rekonstrukci celého areálu premonstrátského kláštera s celkovými náklady ve výši 500 mil. Kč za přispění z rozpočtu Evropské unie ve výši 425 mil. Kč. Stavební práce byly zahájeny 1. dubna 2009. Ohranzený klášterní areál nepravidelného, takřka kruhového půdorysu je chráněn na východní a severní straně řekou Teplou. V západní části areálu je situována raně barokní brána z 2. poloviny 17. století s hranolovou věží a připojeným křídlem hospodářských budov.

Ze zahraničních časopisů knihovny ČKAIT

„Tištěné“ budovy

Foster + Partners předpovídají, že vývoj digitálně řízených technologií povede k tomu, že z 3D tištěných částí „budou stavěny celé budovy“. Současná praxe představuje spolupráci na projektu financovaném EU na využití 3D tisku, který je schopen dodat požadované komponenty rychle a za zlomek současných nákladů. LASIMM vyvíjí velkorozměrný projekt. All-in-one hybridní stroj umožňuje výrobu komponentů přímo z navrženého modelu. Je financován z výzkumného a inovačního programu EU Horizont 2020 a existuje první rok z předpokládaných tří let provozu.

Building č. 15/2017, str. 14, Dunton, J.: Foster's: Entire buildings will be 3D printed in the future

Filigránský a elegantní most přes Labe

Příspěvek v časopise popisuje stavbu mostu přes Labe v Jaroměři. Jde o náhradu bývalého Komenského mostu z roku 1886, který se zřítil za povodní v roce 2013. Při jeho obnovení návrh respektoval historickou podobu. Délka mostu činí 61 m a má předpjatou konstrukci z pozinkované oceli. Je určen pro pěší a cyklisty, ale může být využit i vozy záchranné služby. Článek uvádí podrobnosti o materiálech, spojích a detailech. Je to po

dlouhé době první zmínka o stavbě na území ČR v německém odborném tisku.

Deutsches Ingenieurblatt č. 4/2017, str. 12, Filigran und elegant über die Elbe

Gigantické piloty

V Číně se začalo novým zařízením DodecaKong s ražbou pilot o průměru 30 m na stavbě umělého ostrova pro letiště New Sanya v Jihočínském moři. Letiště bude mít pět rozjezdových a přistávacích ploch a odbavit má ročně na 20 milionů cestujících. Na jeho výstavbu se plánují výdaje ve výši 15 mld. \$. Je tím překonán dřívější rekord, kdy šlo u dopravního spojení Hongkong – Macao o piloty s průměrem 22 m. Ražba prvních z celkem 300 pilot započala v lednu přede dvěma roky. Jejich váha dosahuje 700 t, délka je úctyhodných 43 m. Do mořského dna jsou piloty zaraženy z jedné třetiny až jedné poloviny své celkové délky.

Engineering News-Record č. 16/279, str. 15, Cho, A.: DodecaKong is driving gigantic piles in China

První otáčivé bytové domy na Floridě

První dva otáčivé věžové domy s byty byly uvedeny do provozu v Miami na Floridě, první jich nabízí 57, druhý 41. Domy mají široká

okna a balkony, otáčivá část věže je mezi 3. až 17. podlažím. Stropní desky rotují asi o 90 cm. Byty nabízejí průměrně 360 m² obytné plochy.

Building Design + Construction č. 2/2017, str. 21, Big's first residential twisting towers in Miami

Střecha jako skládačka

Také v Německu řeší nedostatek vhodných pozemků oproti rostoucí potřebě nových bytů. Stále více se prosazují nadstavby stávajících bytových domů. Jako vhodný stavební materiál se pro své vlastnosti nabízí dřevo. Vznikají tak konstrukce se zajímavými tvary střešních prvků a použité krytiny. Zdařilým příkladem je realizace nadstavby ve městě Bensberg na domě z roku 1957 s tradiční zděnou konstrukcí. Nadstavbu řeší několik samostatných částí jako skládací útvar, krytý titanovým plechem. Vytváří tak zajímavý a na první pohled přitažlivý objekt navýšený z původních čtyř pater na šest. Vzhledem k materiálu stěn a střechy byla zvláštní péče věnována ochraně vůči ohřívání střechy sluncem. Díky tomu je v interiérech klima jako v jakémkoliv novém bytě.

Deutsches Ingenieurblatt č. 4/2017, str. 60, Ein Dach wie ein Faltenwurf

Profesní informační systém ČKAIT

profesis

Novinky

- Standardy služeb architektů a inženýrů (A 4.1)
- Pražské stavební předpisy se stanoviskem ČKAIT (A 3.22)
- Časopis Stavební obzor č. 4/2016, 1 a 2/2017
- Časopis Z+i ročník 2017
- Časopis Stavebnictví ročník 2016

Významnou novinkou v systému PROFESIS je položka menu Metodiky, směrnice, stanoviska, ceníky s linky na webové stránky Komory, ministerstev (MMR, MD...), ŘSD, SFDI atd., jež obsahují uvedené informace. Stránka bude průběžně doplňována. Návrhy k doplnění vítáme.

Nově byly přejmenovány dvě položky menu, a to DOS M a slovníky na Slovníky a Časopisy ČKAIT na Časopisy. V první jmenované položce jsou zařazeny výkladové a překladové slovníky. Ve druhé položce jsou nově zařazeny časopisy ČKAIT, časopis Stavební obzor a anotace článků ze zahraničních časopisů.

Právní předpisy

Právní předpisy Sbírky zákonů a Sbírky mezinárodních smluv, uvedené v systému PROFESIS, jsou aktualizovány ve 14denních intervalech.

Novela stavebního zákona (zákon č. 225/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu) je zpracována v konsolidovaném (úplném) znění. Do 31. prosince 2017 lze konsolidované znění SZ zobrazit takto: zobrazit zákon č. 183/2006 Sb. v Právních předpisech, v plovoucím menu v horní části dokumentu vybrat „Změnit datum“, do jednotlivých polí zadat 1. ledna 2018 a zvolit „Zobrazit“. Zobrazí se dokument s účinností k 1. lednu 2018.

Přístup do systému

Systém PROFESIS.cz je pro členy ČKAIT zdarma. Uživatelské jméno je členské číslo (všech 7 znaků), heslo je možné vygenerovat na webu pomocí odkazu „Zaslat nové heslo“, nebo o ně můžete požádat na e-mailu jjendruscak@ckait.cz. Heslo bude zasláno na e-mailovou adresu uloženou v databázi ČKAIT.

Ing. Dominika Hejduková
vedoucí Střediska vzdělávání a informací ČKAIT

Hrad Pernštejn

4. zlatá mince edice Hradů – cyklus zlatých mincí České národní banky

Emisním dnem mince s nominální hodnotou 5000 Kč je 24. říjen 2017. Autorem mince je Luboš Charvát, který navrhl originální ztvárnění hradu Pernštejn se zakomponováním rodové pověsti pánů z Pernštejna (uhlíř Vojtěch se zubem).

Gotický obranný hrad Pernštejn z poloviny 13. století je zajímavý svým složitým stavebním vývojem a proměnou středověkého hradu v barokní moravskou zemskou pevnost. V 15. století byly dostavěny další obytné budovy a vnější hradební zeď. Na nově vybudovaném nádvoří vyrostla reprezentativní stavba s Rytířským sálem. Zakrytím věže Barborky získal hrad výraz mohutné a pevné stavby. Poté v 16. století byly rozšířeny také hrady o účinné věže. Sklípková klenba překlenula vstupní prostor v přízemí.

Dále byla v blízkosti Černé brány dostavěna knihovna a několik obytných místností. Po obvodu jádra se nacházejí krakorce nejrozmanitějších tvarů nesoucí arkýře a ochozy, typické pro Pernštejn, díky čemuž mají vyšší patra větší objem a plochu než nižší podlaží.

Hrad je v majetku České republiky, je zpřístupněný veřejnosti a jeho správou je pověřen Národní památkový ústav. Je památkově chráněn a v roce 1995 byl prohlášen národní kulturní památkou.

Stavba Moravskoslezského kraje 2016

Atletická hala Vítkovice v Ostravě získala Cenu GRAND PRIX i hlavní cenu v kategorii Stavby občanské vybavenosti – novostavby

Silnice I/11 Mokré Lazce – hranice okresů Opava a Ostrava získala hlavní cenu v kategorii Dopravní, vodohospodářské a inženýrské stavby

Rodinný dům v Malenovicích obdržel hlavní cenu v kategorii Rodinné domy

Restaurace Rekovice na Horečkách v Trojanovicích obdržela hlavní cenu v kategorii Stavby občanské vybavenosti – rekonstrukce

Firemní sídlo společnosti Lumius ve Sviadnově získalo hlavní cenu v kategorii Průmyslové stavby